

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Ετος 9ον
1932

Αρ 447

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΡΑΠΤΙΚΗΣ ΚΑΣ ΜΠΛΟΝΤ

Όδός 'Ακαδημίας 7.
Η μόνη συστηματική, οργανωμένη, τελεία εκμάθησις
ΚΟΠΤΙΚΗΣ
ΚΑΠΕΛΛΩΝ
ΑΝΘΕΩΝ

έντός 3 μηνών.
Εκμάθησις ραπτικής δωρεάν.
Εγγραφαι και πληροφορίες καθ' ἐκάστην.

ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ

Θεραπεία
ανώδυνος
Οικονομική
ριζική
ήγγυσημένη

Δοκιμάσατε
θα πειοδητή
θα εύγνωμονείτε
δεν κάμνομεν
ρεκλάμαν

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ.-ΒΑΧΛΑΣ - ΑΘΗΝΑΙ-ΔΟΜΒΗΣΙΣ

FLY-TRAP
ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ
ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ
Αρωματικόν έντομοκτόνον
Εξολοθρεύει. Μύρες, κουνήλια
κορεούς, ψύλλους, κατσαρίδες κτλ.
ΤΖΟΥΡΟΣ-ΚΑΡΡΑΣ & ΣΙΑ ΠΛΑΤ. ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ 9Θ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΡΕΜΑ ΕΛΕΝΑ

Απαραίτητον καλλωπιστικόν διά κάθε
κυρίαν. Διατηρεί την δροσερότητα του
προσώπου. Καθαρίζει το δέρμα. Εξάλει-
φει τās ρυτίδας. Προφυλάσσει το πρό-
σωπον από τās καιρικές μεταβολάς.

Διά περισσότερας πληροφορίας, απο-
τακτήτε εις τὸ Φαρμακείον κ. Νικήτα
Δασκαλάκη, Ὁμόνοια.

Μπορείτε νὰ ντύνεσθε χιμερπτα
μέ την ιδίαν ἐργασίαν πού παρουν-
σιάζουν εἰ μεγάλοι οἰκοὶ ραπτικής·
ἀλλὰ μέ τιμὰς λογικὰς, ἐάν ἀπευ-
δυνήτε εἰς τὸ ΑΤΕΛΙΕΡ
ΧΡΥΣΑΥΤΗΣ ΑΝΤΑΛΙΑΔΟΥ
Όδός Βουλῆς 39.

Βάψτε τὰ φορέματά σας μέ βα-
φὰς ARTI.

ΩΡΑΙΟΝ ΣΤΗΘΟΣ

Θ' ΑΠΟΚΤΗΣΕΤΕ
ΜΟΝΟΝ ΜΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΗΣ

ΤΟΝΙΔΕΡΜΑ, εἰδική Δοσὶν διὰ
τὴν ΤΟΝΩΣΙΝ καὶ ΑΝΑΖΩΟΓΟ-
ΝΗΣΙΝ αὐτοῦ. Ἀποτρέπει τὴν
ΠΤΩΣΙΝ τῶν μαστῶν, τοῦ δ-
ποῦς ΠΕΤΡΩΝΕΙ.

Ἀποκλειστικὴ πώλησις
Δ. Α. ΣΚΑΛΙΑΡΗΣ-ΑΘΗΝΑΙ
Φιλ. ἐλλ. ἡγών 3, Στὰ Δρακοπούλου.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ;
Νὰ βάψετε μόνη Σας τὰ
περιβά Σας φορέματα μέ
Γερμανικὰς βαφὰς μάρκας

ARTI

καὶ δὲ γίνουιν ἐντελὲς κα-
νοβόγια.

Αἱ βαφαὶ ARTI κυλοῦνται
εἰς τὰ Φαρμακεία καὶ τὰ
Ἐμπορικὰ τῆς συνεικίας σας
εἰς εἰ μὲδέρνους χρωματι-
σμοὺς.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος:
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθήναι.
Λέκκη 21 - Θεσσαλονίκη.
Ἔρρεδ 16.

ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΦΛΩΡΙΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ, παντὸς
εἶδους ὠρολόγια (καὶ ἄχρηστα ὠ-
ρολόγια διὰ ἐξαρτήματα), κατηγορημέ-
να ἑλληνικὰ χαρτονομίσματα, γραμμα-
τόσημα ἑλληνικὰ καὶ ξένα, ἀγοράζω
εἰς τὰς καλύτερας τιμὰς. Ἐπισκευάζω
μεν ὠρολόγια καὶ κοσμήματα ἡγγυ-
μένως.

Προσοχὴ εἰς τὴν διεύθυνσιν
ΧΡ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ὁρολογιοποιὸς - Χρυσόχοος
Ἐδολίδος καὶ Ἀθηνᾶς 56
Ἐναντι Δημοτικοῦ Θεάτρου
Τηλέφ. 23-680

Δεχόμεθα παραγγελίας καὶ ἀπὸ τὰς
παρχίας.

Με τὰς βαφὰς ARTI, κάνετε τὰ
καλαϊκὰ σας φορέματα καινούργια
καὶ μαντέρνα.

ΑΝΩΤΑΤΑ ΣΧΟΛΗ ΚΟΠΤΙΚΗΣ

Femmes Hommes
Γυν. Περιμεύουσιν
καὶ Φορμίσκους 15
Παράδος Ἑρμού
ΑΘΗΝΑΙ

Ἀντικρυστα
Παρασκευὴς Κοπτικῆς
Γυναικείων κ. Ἀνδρῶν
Φορεμάτων

Ὁλὴ τὰ Πατρὸν (δὲν κάρτα)
εἰς κάρτα ἢ εἰς ὠροσμα

Διημέριον Ἀνταρτίας
Παρασκευὴς Σχολῆς

ΠΩΛΕΙΤΑΙ: Πλατεία Πρω-
πρωτοῦ, ἀριστερὸς 108 καὶ

Ὁ καλλίτερος τρόπος πρὸς
κτησιν ὠραίων καὶ λευκῶν ὀδόντων

καὶ ταύτοχρόνως πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ δαχτύλου κίτρινης
στρώματος τῶν ὀδόντων εἶνε ὁ ἐξής: Ἀπλῶστε μικρὰ ποσότη-
μανικῆς ὀδοντοπαστας Χλωροδόντ ἐπὶ στεγνῆς βούρτσας
(εἰδικῆς βούρτσας εἰς σχῆμα ὀδοντοτόν), τρίψατε τὰ δόντια σας
δύας τὰς διευθύνσεις καὶ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, βουρτ-
ταύτην εἰς τὸ ὕδωρ καὶ ἐπαναλάβετε τὸ τρίψιμον. Ἀκόλουθον
νὰ τὸ στόμα σας καλῶς δι' ἑλκιστρίου ὀδόντων Χλωροδόντ
γῆτε ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν. Τὸ δαχτυλὸν χρῶμα τῶν ὀδόντων σας
φανισθὲν ἐντελὸς καὶ ἀισθάνεσθε ἐξαιρετικὴν δροσερότητα.
Ζητήσατε ἀποκλειστικῶς ὀδοντοπασταν Χλωροδόντ. Πωλεῖται

ΠΟΣ
ΜΙΑ ΜΕΛ
ΕΠΙΔΕΡΜΙΣ

ΓΥΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΤΥΧΗ ΣΕ ΤΥΧΗ

Εἴς τὴν ἡ ἐπιδερμὶς καὶ
χονδροειδὴς καὶ ἄσχημα, κα-
νοὺς πόρους καὶ μαύρα σημά-
χα κανένα θαυμαστὴ καὶ ἐξ-
λοῦσαν ποτὶ. Ἀλλὰ ἡ χρῆσις
συνταγῆς μου ἔδωκε μὲν
δὲ καὶ ἄλλως διασκεδάζου-
σὲ τρεῖς ἡμέρας. Ἐνὶ δὲ τῇ
ὑποψήφῳ, ἔχω τὴν δὲ ποσὴν
Κάθε γυναικα δύναται νὰ
νὰ λευκώσῃ, γλυκύνῃ, ἀμυ-
πιδερμίδα τῆς χορηγούμενης
οἰνὸς τὴν νέαν χρῆσιν Τον-
τος λευκοῦ (μὴ λικαρόν). Περ-
δροσερὰν κρέμαν καὶ ἐξελί-
φομωσθέντα, συνδυασμένη
συστατικά, τὰ ὅποια λευκα-
δερμίδα.

Εἰσέρχεται ἀρίστης καὶ
ἐρεθισμὸν καὶ τοῦ δερματός
συνεργεῖ τοὺς διατεταμένους
διαλύει τὰ μαύρα σημάδια
ὅστε νὰ ἐξαλειφῶνται. Ἰσχυ-
σικονοτότα ἐπιδερμίδα καὶ
ἔρηστέρα. Ἡ χρῆσις Τονι-
τὴν ἐπιδερμίδα, γλυκύνου-
λίζει ἐντὸς 3 ἡμερῶν τὴν ἐπι-
μὴν φαιδριότητα καὶ ὁμο-
περιγράφου, κατὰ τὴν ποσὴν
ἐπιτύχετε κατ' ὅλην τὴν ποσὴν
νὰ τὴν μεταχειρίζεσθαι κατὰ

Ἡ πιδ μεγάλη εὐνο-
τῶν βαφῶν ARTI

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

ρίπου πήχων ἐπὶ τῆς
Βαρβάρας 18 (Προσφύ-
Παγκρατίου). Πληροφο-
τῶ Διευθυντῇ τοῦ
ΤΟΥ, Λέκκα 1.

ΚΟΛΩΝΙΑ

MIX. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Ἀσυναγωνίστος καὶ
στος. Μὲ πλείστον ἀρωμα-
θὴ κατεπληκτικῶς.
ἔλας τὰς τῶν, λέγει
τῆς τῆς.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ: Πλατεία Πρω-
πρωτοῦ, ἀριστερὸς 108 καὶ

25 Σεπτεμβρίου 1932

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

1289

Ἡ θεὸς Θέτις καὶ Εὐδυνόμη περιποιῶνται τὸν μικρὸν Ἡφαίστο, τὸν ὅποιο ὁ Ζεὺς γκρέμισε ἀπὸ τὸν Ὀλύμπου.
(Ἔργον τοῦ Φλάμαν).

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΖΙΝΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ: ΖΙΝΑ, πανώμορφη τοιγυνοπούλα.
ΜΑΡΚΟΣ, Ένας νέος γύφτος.
(Σ' ένα ερημικό εξοχικό μονοπάτι. Ἡ Ζίνα τρέχει γιὰ νὰ προ-
φύγῃ τὸν Μάρκο).
ΖΙΝΑ.—Μάρκο!... Μάρκο!...
ΜΑΡΚΟΣ.—Τι θές, Ζίνα;
ΖΙΝΑ.—Στάσου, στάσου, ἔχω κατὶ νὰ σοῦ πῶ.
ΜΑΡΚΟΣ.—Δὲν θέλω ν' ἀκούσω τίποτα.
ΖΙΝΑ.—Μάρκο, σ' ἐξορκίζω στὴ φωτιά, στὴν ἱερὴ φωτιά πού λα-
τρεύει ἡ ἑμὴ μας, στάσου.
(Ὁ Μάρκος σταματᾷ).
ΖΙΝΑ.—Α, στάθηκες ἐπὶ τέλους! Πόσο κουράστικα νὰ σὲ κυ-
νηῶ!...
ΜΑΡΚΟΣ.—Τι ἔχεις λατὸν νὰ μοῦ πῆς; Θὰ εἶνε, χωρὶς ἄλλο,
καμιά ἀνοήτεια.
ΖΙΝΑ.—Γιὰτὶ μοῦ τὸ λές αὐτό, Μάρκο;
ΜΑΡΚΟΣ.—Τι μπορεῖ ν' ἀκούσῃ κανεὶς ἀπὸ ἕνα γυναικεῖο στόμα;
Ὁ πατέρας μου κι' ὁ πατέρας τοῦ πατέρα μου, μοῦ ἔλεγαν πάντα πὺς
δὲν πρέπει νὰ δίνω σημασία στὰ λόγια τῶν γυναικῶν. Ὅσο πὺς ὁμο-
να εἶνε τὰ χεῖρά τους, τόσο πὺς ψεύτικα εἶνε τὰ λόγια τους.
ΖΙΝΑ.—Ὁ πατέρας σου κι' ὁ πατέρας τοῦ πατέρα σου δὲν θὰ ἤ-
σαν ἴσως τόσο χαριτωμένοι, ὅπως ἐσύ, στὰ νεῖατά τους, καὶ δὲν θὰ
τοὺς ἀναποσῶν ἡ γυναικεία.
ΜΑΡΚΟΣ.—Αὐτὲς τῆς ἀνοήσιες λοιπὸν ἔχεις νὰ μοῦ πῆς; Πήγα-
νε στὸ καλὸ, μαρτυρᾷ μου.
ΖΙΝΑ.—Σὺ δὲν πῶς ἔχω νὰ σοῦ πῶ κατὶ πολὺ σοβαρὸ, πολὺ ἀ-
ληθινόν.
ΜΑΡΚΟΣ.—Ἐμπρός... Πῆς το.
(Ἡ Ζίνα πηγαίνει πολὺ κοντὰ του).
ΜΑΡΚΟΣ.—Μὰ γιατί ἔρχεσαι τό-
σο κοντὰ μου;
ΖΙΝΑ.—Εἶνε μυστικὸ αὐτὸ πού θὰ
σοῦ πῶ καὶ δὲν πρέπει νὰ τ' ἀκούσῃ
κανεὶς.

ΜΑΡΚΟΣ.—Καὶ πῶς θὰ σ' ἀκούσῃ ἐδῶ στὴν ἐρημιά σου δὲν
περνοῦν παρὰ μόνον οἱ ἀνέμοι καὶ τὰ ποταμὶ τ' οὐρανοῦ;
ΖΙΝΑ.—Δὲν θέλω νὰ τ' ἀκούσουν τὸ μυστικὸν μου οὔτε οἱ ἀνέμοι,
οὔτε τὰ ποταμὶ τ' οὐρανοῦ.
ΜΑΡΚΟΣ.—Λέγε το λοιπὸν γρήγορα...
ΖΙΝΑ.—Μάρκο!...
ΜΑΡΚΟΣ.—Λέγε.
ΖΙΝΑ.—Σ' ἀγαπᾷ.
ΜΑΡΚΟΣ.—Μὴ ἀγαπᾷς; Λές ἀλήθεια;
ΖΙΝΑ.—Νὰ πεθάνω στὴ στιγμή ἂν δὲν εἶν' ἀλήθεια. Ἄν σοῦ λέω
ψέματα, νὰ ἀποθάνω μὲν καὶ νὰ με κάμῃ ἡ φωτιά τ' οὐρανοῦ.
ΜΑΡΚΟΣ.—Ἐρεῖς πὺς δὲν μπορεῖ νὰ γῇ αὐτό, καὶ γι' αὐτὸ
τὸ λές.
ΖΙΝΑ.—Τι λές, Μάρκο; Ἐρεῖς τὸν Πέλο, πὺς ἔπεσε ἀπ' αὐτοῦ τοῦ
ὁ κερανοῦ καὶ τὸν ἔκαψε, γιατί δὲν βράσταε τὸν ὄρακόν του;
ΜΑΡΚΟΣ.—Ἐρεῖς ἦταν ἄνθρωπος καὶ ὁ οὐρανὸς θύσασε κατὶ
του, γιατί δὲν γῇ καὶ τὸν ὄρακόν του. Μὰ τοὺς ὄρακους τῶν γυναικῶν
δὲν τοὺς λογαριάζουν οὔτε οἱ ἄνθρωποι, οὔτε οἱ θεοί. Καὶ μάλιστα τῶν
διωκτῶν, σὰν ἐσένα, γυναικῶν.
ΖΙΝΑ.—Γιὰτὶ, γιατί, Μάρκο, μὲτὶς τόσο τὴν ψυχοφάνειά μου; Γιὰτὶ
ἀποφένεις εἶναι νὰ με κυττάζῃς στὰ μάτια; Κυττάξέ με, Μάρκο. Ὅ-
σοι με κυττάζουν, μ' ἀγαποῦν.
ΜΑΡΚΟΣ.—Ὅσοι σε κυττάζουν, σ' ἀγαποῦν; Ἐ, λοιπὸν, ἔγω-
δὲν φοβούμαι νὰ σε κυττάξω. Νά, σε κυττάζω, μὰ δὲν σ' ἀγαπᾷ...
ΖΙΝΑ.—Μοῦ λές τὸ «δὲν σ' ἀγαπᾷ» μὲ τόσο πάθος, σὰν νὰ μοῦ
λές: «Σ' ἀγαπᾷ»! Κανεὶς ὅς τώρα δὲν μὲν εἶπε «σ' ἀγαπᾷ» μὲ τό-
ση ταπεινότητα, μ' ὅση μοῦ λές ἐνὶ τῷ
«δὲν σ' ἀγαπᾷ».
ΜΑΡΚΟΣ.—Ἐρεῖς λοιπὸν; Ἐρεῖς ἀκούσει ἀπὸ
πολλοὺς λόγια ἀγάπης;
ΖΙΝΑ.—Πολλοὶ μοῦ λένε: «Σ' ἀγα-
πᾷ»! Μὰ ἐγὼ δὲν τὸ λέω παρὰ σ' ἐσέ-
να. Σὺ τ' ἐρεῖσαι σὸ πῶς, στὴ φρο-

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ.

Ένα πρωί, ο Βιενέζος, μυθιστοριογράφος Ρόδολφος Λάιπνι, γυρίζοντας στο σπίτι του, βρίσκει ένα έκτακτο γράμμα, προερχόμενο από μια γυναίκα, την οποία δεν θυμάται πειστικά και την οποία όσπου γύρισε άλαστο, όταν ήταν ακόμα νέα. Η γυναίκα αυτή, η οποία τον αγάπησε σ' όλη της τη ζωή, βρίσκεται τώρα μπροστά στο πεθαμένο παιδί, το παιδί που αποκτήσε μαζί του, και του δηλώνει στο γράμμα της όλη της τη ζωή, η οποία άρχισε πραγματικά γι' αυτήν από τη μέρα που τον γνώρισε, όταν δηλαδή ήταν ακόμα δεκατριών χρόνων, και τον αγάπησε τρέλλα, παράφορα, μ' όλη της την ψυχή.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Από εκείνη την ημέρα, όλα μέσα στο σπίτι μου, όλα μέσα στον κόσμο, έπαρσαν πείν να μ' ενδιαφέρουν, εκτός από σένα. Μια μοναχική φροντίδα με άσπασχολους δολοκλήρη: να στριφογυρίσω γύρω απ' τη ζωή σου κι' από την ύπαρξή σου.

Σε παρακολουθούσα, πρόσχα τις συνήθειές σου, κίπτασα τους ανθρώπους που ερχόντουσαν στο σπίτι σου κι' απ' αυτά, απ' τα λιγοστά που την περιέγραφα, που μου προκαλούσε, απεναντίας, τη μεγαλύτερη άσπασχολη, γιατί έβλεπα πως δεν ήσουν μόνο ένας γοητευτικός και κομψός νέος, αλλά κι' ένας κύριος, που δίος ο κόσμος τον εκτιμούσε και τον αγαπούσε.

Ερχόντουσαν σπίτι σου νέοι άνθρωποι, συνάδελφοί σου, με τους οποίους γελούσες και δείχνονταν διαχυτικός, φοιτητά με φτωχικό ντύσιμο και κυρίες που έφταναν μ' αυτοκίνητα. Μια φορά μάλιστα ήρθε κι' ο διευθυντής της "Οπικής", ο μεγάλος αυτός αρχιμαέστρος, που δεν τον είχα δει ως τότε, παρά μόνο από μακριά στο θέατρο. Ερχόντουσαν επίσης και νεαρές κοπέλλες, που πήγαιναν ακόμα στο σχολείο και που γλιστρούσαν φροδισμένες μέσ' απ' την πόρτα σου. Ή γυναίκες που σ' έπισκεπτόντουσαν, ήταν περισσότερες απ' τους άνδρες, με αόθα παιδάκια καθώς ήμουν, αυτό δεν μου έκανε καμιά εντύπωση, ούτε μου προκαλούσε καμιά ύποψια, όπως επίσης δεν σκέφτηκα τίποτε κακό, όταν ένα πρωί, την ώρα που έφευγα απ' το σχολείο, είδα να βγαίνει απ' το διαμέρισμά σου μια νέα γυναίκα, που είχε κομμωμένο το πρόσωπό της μέσα σε τανκινό βέλο. Δεν είχα κλείσει ακόμα τα δεκατρία μου χρόνια και δεν ήξερα ούτε τι είνε έρωας, ούτε ποιά σχέσις μπορεί να υπάρχει μεταξύ ενός άνδρος και μιας γυναίκας, ούτε και κατάλάβαινα πως σ' αγαπούσε.

Μα σήμερα ξέρω πολύ καλά, ο πολυγαμημένος μου, ξέρω ακριβώς την ημέρα και την ώρα που προσκολληθήκα σε σένα δολοκλήρητα και για πάντα. Έκείνη την ημέρα, είχα κάνει ένα περίπατο μαζί με κάποια συμμαθήτριά μου και όταν γυρίσαμε στο σπίτι, σταθήκαμε μπροστά στην πόρτα σου κι' άρχισα να κουνεντίζομαι.

Έξαφνα, έν' αυτοκίνητο έφτασε μ' όλη του την ταχύτητα. Σταθήκα μπρός στο σπίτι σου και σε είδα, αντίστοιχος κι' ελαστικός όπως εσύ, και πάντα, για να με γοητεύσει, να πηδάς απ' το μαρσπιέ και να διευθύνεσαι προς την πόρτα.

Δεν ξέρω ποιά δύναμις άγνωστη μ' έσπρωξε να τρέξω και να σου ανοίξω. Έτσι βρέθηκες έξω από το μαρσπιέ μου, έπεσες σχεδόν πάνω μου. Με κίπταξες τότε με το γέλιο και θερμό βλέμμα σου που κλείνει μέσα όλη την τρυφερότητα του κόσμου. Μου χαμογέλασες μ' ένα χαμόγελο που μόνο με το έλατο αγγεγελικό θα μπορούσα να το χαρακτηρίσω, και μου είπες με τη λεπτή και σχεδόν έγκάρδια φωνή σου: «Εύχαριστώ πολύ, δεσποινίς».

Αυτό ήταν μόνο, πολυγαμημένη μου...

Μα από εκείνη τη στιγμή, από τη θεία αυτή στιγμή που έννοιωσα απάνω μου το τόσο γλυκό και τρυφερό βλέμμα σου, έγινε δολοκλήρη δική σου. Κατάλαβα, αλλοίμονο, αργότερα, ότι αυτό το άχτανόβλο βλέμμα, αυτό το βλέμμα που σκαρπίζει γύρω σου έναν άσπασχολο μωγνιστικό, αυτό το βλέμμα που με σκέπασε δολοκλήρη και μ' απογύμνωσε συγχρόνως, αυτό το βλέμμα του ανθρώπου που γεννήθηκε γύρω, το άσπασχολο σε κάθε γυναίκα που περνάει κοντά σου, σε κάθε πολήτρια καταστήματος, απ' την οποία αγοράζεις κάτι, σε κάθε υπηρέτρια που σ' ανοίγει την πόρτα.

Κατάλαβα, ότι σε σένα αυτό το βλέμμα δεν έχει τίποτα το ξεχωριστό, ότι δεν υπάρχει σ' αυτό ούτε άγνη, ούτε καμιά άλλη εκδήλωση ψυχική, με απλώς η τρυφερότης που νιώθεις προς τις γυναίκες που δίνει, χωρίς να το καταλαβαίνεις, μια έφαρση γλυκότητας και θερμότητας, όταν γυρίζεις προς αυτές.

Μα εγώ, κορίτσια δεκατριών χρόνων καθώς ήμουν, δεν κατάλάβαινα τότε απ' αυτά τα πράγματα κι' έννοιωσα το βλέμμα σου να με πλημμυρίζει δολοκλήρη, σαν ένα ποτάμι από φωτιά. Νόμισα, ότι η γλυκύ που έλκινε μέσα του, ήταν δολοκλήρη για μένα κι' έφτασε η μοναδική εκείνη στιγμή, για να με κινή από παιδί γυναίκα και τη

ΤΟ ΜΥΣΤΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΘΟΥ

Η ΑΓΝΩΣΤΗ

ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΖΒΑΓΓΗ

γυναίκα αυτή να την κινή να πάντα δική σου.

— Πώς είν' ο κόσμος αυτός; με ρώτησε η φίλη μου.

Μα εγώ δεν μπορούσα να απαντήσω άμεσως. Μοι ήταν αδύνατο να της πω τ' όσα μου 'έννοιωθα μια άσπασχολη κοινή ταραχή.

— Μα! τράβηξα τέλος μου.

— Γιατί λοιπόν έγινες καταδοκλήρη, όταν σε κίπταξες; με ρώτησε πάλι η φίλη μου με τόσο ειρυνικό και με όλη την ποικιλία της παιδικού περιέργου.

Μα εγώ διασπάρθηκα τότε, παρ' όλη την αθωότητά μου, κι' ειρωνικά της αυτή απευθυνόταν στο μυστικό της καρδιάς μου, στο μυστικό που κι' εγώ ή ίδια το άγνοησα, κι' έννοιωσα ένα μυστικό αίμα ν' ανεβαίνει στο κεφάλι μου.

Βρισκόμουν σε δύσκολη θέση και δεν ήξερα τι να της απαντήσω, κι' αυτό ακριβώς μ' έκανε βόλανση κι' άπονη:

— Μικρή καρδιά! της φώναξα άγρια.

Ήταν μάλιστα πόση η μοναχία μου, ώστε τ' άφηλα να την πείξω. Μα εκείνη άρχισε να γελάει δυνατά και μ' ένα τόσο άσπασχολο περιπαχτικό απ' τα λόγια της. Έννοιωσα τότε τα μάτια μου να πλημμυρίζουν δάκρυα απ' την όρμη μου, που δεν μπορούσα να ήκανοποιήσω.

Την άφησα εκεί κι' ανέβηκα τρέχοντας στο σπίτι μου.

Από εκείνη λοιπόν τη στιγμή κι' άρχισα, ο πολυγαμημένος μου, ξέρω πως πολλές γυναίκες σου έχουν πει συχνά το ίδιο, σένα το χαϊδεμένο τους παιδί. Μα, πιστέψέ με, καμιά δεν σ' άπλησε τόσο δυνατά — σαν μια σκιά, σαν ένα σπιν — με από τ' άσπασχολο, με όση σ' άγάπησε το μικρό εκείνο πλάσμα που ήμουν εγώ τότε.

Τίποτε έλάνω σ' αυτό τον κόσμο δεν μ' έλπει με την άσπασχολη κι' άγνομη όλη ενός παιδιού που βρίσκεται άσπασχολη παράμερα, μ' αυτή την άγνη που έλπει στο άφελος, τόσο ταπεινό, τόσο άσπασχολο και τόσο παιδικό, ώστε ποτέ δεν ή μπορούσε να συγκριθεί με τη γεμάτη έλπει και τόσο άσπασχολη άγνη μιας γυναίκας. Μονάχα τα παιδιά μπορούν να χαίρονται με τον έαυτό τους όλο τους το πάθος. Οι άλλοι σκαρπίζουν το άσπασχολο τους μέσα στις έλπει και το λιγοστεύουν με τις έλπεισεις. Έχουν άκοσύνη να γίνονται πολλές φορές για τον έρωτα, τον έχουν συναντήσει μια στα βιβλία και ξέρουν πως είνε ένας νέος νόμος. Παίζουν μαζί του, όπως θα έπαιζαν μ' ένα παιχνιδάκι. Αποδίδονται μάλιστα ποια καταδοκλήρη κι' αυτόν, όπως τα παιδιά που κινούνται το πρώτο τους σκαρπίζα με όλη τους την άσπασχολη και με όλη την άσπασχολη το μυστικό μου, που δεν είχα κανένα να με διδάξει και να με πληροφόρησε τι είνε ένας βρισκόμουν μέσα στην άγρια και στην άσπασχολη.

Και άσπασχολη το περνούμενο μου, μια τυρή που ρίχνεται στην άσπασχολη.

Δεν ήπληξε και τίποτε μέσα μου, που να μην έλπει σ' αυτό. Όλα μου τα έλπειματα κι' όλα μου τα όνειρα ήταν δικά σου. Πατέρας μου είχε πεθάνει από καρό. Ή μητέρα μου πάλι μου ήταν ξένη με την αιώνα μελαγχολία της και τις φροντίδες της τ' έρωτα που δεν έχει τίποτα άλλο για να ζήσει, εκτός από τη σκέψη της. Ή συμμαθήτριά μου, που είχα όλες σχεδόν τις έλπει, με άσπασχολη, γιατί αυτές έπαιζαν έλπει με άσπασχολη, γιατί αυτές έπαιζαν έλπει με άσπασχολη.

Εκείνη που άποτελούσε για μένα το υπέρτατο πάθος. Έτσι ή φοιτήτριά δολοκλήρη σε σένα. Ήσουν για μένα — πως να σου πω; — κάθε παραβολή θά ήταν πολύ άδύνατη — ήσουν για μένα πάλι, δολοκλήρη η ζωή... Ότι δεν είχε άμεσως σ' αυτό, μου είχα κομμάτι σημασία για μένα. Με την έλπει σου μετέβαλες σε μια δολοκλήρη τον τρόπο της ζωής μου. Ένός ως τότε ήμουν έλπει προς το σχολείο και μέτρα ως μαθήτριά, έλπει έλπει, πρώτη της τάξης, γιατί ήξερα πως η δουλειά σου είχε μετέβαλε σ' αυτό τα γράμματα. Διάβαζα έκπληκτος βιβλία, μετέβαλες γύρω μου τις άγνη τη νύχτα, γιατί ήξερα πως άγνη τα βιβλία. Έλπει έλπει, προς μεγάλη έκπληξη της μητέρας μου, να γυρνάει στο σπίτι, που το βαρεμένο ως τότε, με μια άσπασχολη άπασχολη, γιατί νόμιζα πως αγαπούσες τη μουσική. Πήγαινα στο ρούχα μου και φρόνιζα πολύ το ντύσιμό μου και το στυλ μου, μόνο και μόνο για να φαίνονται εύχρηστοι και καθαροί στα μάτια σου. Ή ιδέα μάλιστα, ότι η παλιά μου μαθητική ποδιά μου, που έλπει γίνε από ένα άσπασχολη της μητέρας μου, είχε προς το άσπασχολη ενός έλπει μικρό μπάλλο, αυτή η φοιτητική ιδέα δεν μ' άρεσε να μ' άμνηθω. Γι' αυτό το λόγο έφαγα πάντοτε τη σάνια μου έλπει

μέρος του μπάλλου, όταν ανέβαινα τις σκάλες και περνούσα μπροστά απ' την πόρτα σου. Αυτός ο φόβος όμως ήταν τρελλός, γιατί ποτέ, σχεδόν ποτέ πάλι, δεν με κίπταξες.

Κι' όμως, εγώ περνούσα τις ημέρες μου, περιμένοντάς σε και παρανοώνοντάς σε.

Υπήρχε στην πόρτα μας ένας στοργικός φεγγίτης, σκεπασμένος με τζάμι, απ' τον όποιο μπορούσε να βλέπει κανείς όλο το διάδρομο ως την πόρτα του. Αυτός ο φεγγίτης — μ' ή γελάς, πολυγαμημένη μου — ήταν για μένα το μάτι, με το όποιο έξερείνουσα την άσπασχολη σου.

Έτσι, μήνες και χρόνια δολοκλήρη, άγνοηώντας κάθε στιγμή μήπως παρουσιαστεί η μητέρα μου, μ' ένα βιβλίο στο χέρι, περνούσα τα άσπασχολα μου, περιμένοντάς σε, με την καρδιά μου σφιγμένη. Ήμουν πάντα άσπασχολημένη με σένα, σε περιμένα πάντα και βρισκόμουν πάντα σε κίνησι.

Ήξερα ότι σε άφορούσε, ήξερα όλες τις συνήθειές σου, ήξερα όλες τις γοηδίες σου και όλα σου τα κοστούμια. Ήξερα έλπει — έλπει όλες τις έλπεισεις σου και τους χώρους σε δυο κατηγορίες, σ' αυτές που μου ήσαν συμπαθείς και σ' αυτές που άσπασχολη.

Επ' τρία δολοκλήρη χρόνια, ως δτου δηλαδή έλπει δεκάξη χρόνων, δεν πέραςα ούτε στιγμή που να μην άσπασχολη με σένα...

Α' πόσες τρέλλες δεν έλπει τότε...

Φίλιστα το πόμο της πόρτας σου, που το χέρι σου είχε άγγιξει και μ' έλπει κρυφά τ' άποστράγα που πετούσε στο διάδρομο, πριν μ' άπλησε κάμαρά σου! "Ω! πόσο έλπει ήσαν για μένα τα τ' άσπασχολη, που τα έλπει κίπταξες τα χείλη σου!

Έκπλη φορές το βράδυ, βρίσκοντας μια άσπασχολη πρόσφα, καθόλου κάτω στο δρόμο για να ιδω πάλι απ' τα παράθυρά σου ήσαν φωτισμένα και να νιώσω έλπει μ' ένα πρώτο που άσπασχολη στην παρουσία σου, την άσπασχολη παρουσία σου!

Κατά τη διάρκεια πάλι των έλπει άσπασχολη σε ταξείδια, η ζωή μου ήταν σαν πεθαμένη, χωρίς κανένα σκοπό. Πηγαίνονταν, χωρίς κανένα κέρδι, γεμάτη πείνα και καμία κι' έλπει πάντα ύγρα τα μάτια μου από έλπει.

Ξέρω, ότι αυτά που σου γράφω, είνε πράγματα τρέλλα και παιδικάκια ίσως. Θά έλπει να ντρέτομαι γι' αυτά. Μα όχι, δεν ντρέτομαι, γιατί ποτέ η άσπασχολη μου για σένα δεν ήταν τόσο άγνη και τόσο παιδική, όσο τότε...

Επ' όρες, επ' ημέρες δολοκλήρη, θά μπορούσα να σου δηλώσω πως έλπει τότε μαζί σου, μαζί με σένα, ο όποιος μ' έλπει ήξερες το πρόσωπό μου, γιατί όταν σε συναντούσα στη σκάλα και δεν ήπλησε τ' άσπασχολη να σε άποστράγα, από φόβο μήπως άσπασχολη σε το βλέμμα σου, έλπει, με το κεφάλι σφιγμένο... Δεν ήπλησε να δης τα μάγουλά μου, που έλπει και γινόντουσαν καταδοκλήρη.

Επ' όρες, επ' ημέρες, θά μπορούσα να σου μιλάω γι' αυτά τα χρόνια που από καρό θά τάχης λησμονήσεις. Θά μπορούσα να ξεπλύνω μπροστά σου όλο το καλάντα της ζωής σου. Μα δεν θέλω να σε πλύνω, δεν θέλω να σε βασανίσω.

Θέλω μόνο να σου μιλήσω ακόμα για το μεγαλύτερο κι' άσπασχολη γεγονός της παιδικής μου ζωής και σε παρακαλώ να μ' ήλπει μ' αυτό, γιατί για μένα είχε άσπασχολη σημασία.

Μια Κυριακή που έλπει σε κάποια έκδοσή, ο ύπλητής σου, άπλη έλπει έλπει τα χαλά και τα ξεσόνισες, τα έλπει πάλι μέσα απ' την άσπασχολη πόρτα του διαμερισμάτος σου. Άσπασχολη πολύ να τα τρέλεις ο καλός γέρος και, παίρνοντας έλπει άσπασχολη, πήγα προς αυτόν και τον ρώτησα, αν μπορούσα να τον βοηθήσω.

Έλπει έλπει άσπασχολη λίγο, μα δέχτηκε πρόθυμα τη συνδρομή μου του προσέφερε. Έτσι μπόρεσα να δώ για πρώτη φορά — με τόσο σεβασμό και με πόση θρησκευτική εύλαβεια — το έλπει σου, την άσπασχολη σου, την άσπασχολη σου, το τρεπές, στο όποιο έλπει και στο όποιο ήπλησε μερικά λουλούδια σ' ένα δοχείο από γυαλίνο κρύσταλλο, τα έλπει σου, τους πίνακές σου, τα βιβλία σου.

Δεν μπορούσα να τα ιδω όλη αυτά από κοντά, γιατί φοβόμουν μήπως ο ύπλητής σου μου πει τίποτα, μα μια σύντομη και φευγαλέα ματιά έλπει. Έφτασε μια ματιά για να τα κλείσει όλα μέσα και να μου άσπασχολη τροφή άσπασχολη για να δνευρωμαι άτέλειωτα έλπει, στις άσπασχολη μου και στον έλπει μου.

Απ' τη σύντομη στιγμή ήταν η πιο εύχρηστη της ζωής μου. Έλπει να σου τη δηγηθώ, για να μ' άσπασχολη πάλι τέλους να καταλάβω, ότι που δεν μ' έλπει σ' αυτό, πως άσπασχολη δολοκλήρη τη ζωή μου σε σένα μέχρι έλπει άσπασχολη.

Θά ήπλησε όμως να σου δηγηθώ και μια άσπασχολη τρομερή, που, αλλοίμονο! Έλπει έλπει! από λίγο καρό. Όπως σου έλπει και πάλι, έλπει λησμονή τα πάντα για σένα.

Απ' τον νωθό μου καθόλου για τη μητέρα μου και δεν ένδιωσκον γινάκι να κανένα.

(Ανέκδοτος)

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΦΕΙΔΙΩΝ

Απ' τα διάφορα δηλητηριώδη φείδια που υπάρχουν στην Ελλάδα είνε και η όρμη. Το έλπει αυτό, το τρομερό έλπει, είνε διαδομένο και σ' όλη την Ελλάδα. Στη Γαλλία μάλιστα προκαλεί τόσο πολλά δυστυχήματα κάθε χρόνο, ώστε η Κυβέρνησις πληρώνει άσπασχολη άμειβή για κάθε σκοτωμένη όρμη. Έτσι υπάρχουν στα χωριά της Γαλλίας άνθρωποι που έχουν ως μοναδικό τους επάγγελμα το κινήρι των έλπει.

Σ' άλλα μέρη της γης — όπως στην Αμερική και στις Ινδίες — τα είδη των δηλητηριωδών φείδιων είνε πολύ περισσότερα, παρά στην Ελλάδα, κι' έχουν διάφορα μεγέθη. Τα μεγαλύτερα απ' αυτά, οι πύθωνες, φτάνουν τα 5 ή 6 μέτρα, ενώ τα μικρότερα, οι έλπει, έχουν το μέγεθος ενός σιγνιόσκου... σκούληκου. Υπολογίζεται, ότι τα θύματα των φείδιων στις Ινδίες φτάνουν κάθε χρόνο τις 20.000. Στο Άντα, την Κοζγκίνα, το Καμπού, το Σιάμ και το Τονκίνο, ο άσπασχολη αυτός ανεβαίνει ως τις 40.000! Στο Τονκίνο μονάχα υπάρχουν 112 είδη φείδιων, απ' τα όποια τα 25 είνε δηλητηριώδη.

Στην ίδια χώρα άσπασχολη ο μικροσκοπικός έλπει. Οι έλπεινους τον φοβούνται πολύ, γιατί έχουν τη γνώνη, ότι όσο μικρότερο είνε ένα φείδι, τόσο φοβερότερο είνε το δηλητηριώ του. Φαίνεται όμως, ότι η γνώνη αυτή είνε άσπασχολη. Γιατί η έλπει βεβαιώνει, ότι ο έλπει είνε άσπασχολη για τον άνθρωπο.

Το δηλητηριώ ενός άλλου φείδιου της Αφρικής, του έλπει, είνε κερανοβόλο. Εύχρη όμως, το φείδι αυτό έχει τα δηλητηριώ του δόντια στο βάθος του στόματός του κι' έτσι δεν μπορεί να κερανοβολήσει το θύμα του, παρά μόνο τη στιγμή που το καταπίνει. Όταν δαγκώνει άπλη τον άνθρωπο, μεταχειρίζεται κατ' άσπασχολη τα μπροστίνια του δόντια, που είνε τελείως άσπασχολη.

Ένα άλλο φείδι, πολύ άσπασχολη, είνε ο έλπει. Το μέγεθος του φτάνει πολλές φορές τα 4 μέτρα, δεν διαστέλλει δέ να έλπει και έλπει του έλπει. Ο άνθρωπος πεθαίνει απ' το δάγκωμά του σε μισή ώρα το πολύ, ο δέ έλπει σε 3 ώρες.

Το άποτέλεσμα του δαγκώματος ενός φείδιου έλπει έλπει κι' απ' την ποσότητα του δηλητηριώ που θά έλπει μέσα στην πληνή. Έτσι η όρμη δεν μπορεί να χύσει σε κάθε της δάγκωμα περισσότερο δηλητηριώ από 5 ως 15 εκατοστά του γραμμαρίου. Ο κρύσταλλος όμως και η έλπει χύνουν 1 ως 2 γραμμάρια.

Όταν ο άνθρωπος είνε νηστικός, το δηλητηριώ έχει πολύ μεγαλύτερη έλπει στον όργανισμό του. Το ίδιο φείδι συμβαίνει και με τα έλπει.

Τα δηλητηρία των διαφόρων φείδιων δεν έλπει όλα κατά τον ίδιο τρόπο. Άλλοτε δηλαδή φέρνουν το θάνατο σχεδόν άμεσως κι' άλλοτε έλπει από δολοκλήρη ώρες ή και ημέρες. Το δάγκωμα της Αλγυπτιακής έλπει προκαλεί μια άσπασχολη έλπει, απ' την όποια έλπει το θάνατος. Το δηλητηριώ πάλι άλλων φείδιων φέρνει σπασμους δναιτός, που καταλήγουν και πάλι στο θάνατο.

Υπάρχουν τέλος φείδια, που το δάγκωμά τους σταματάει άμεισως την άσπασχολη των μικρών παιδιών! Αν ένας νέος δαγκωθεί από ένα τέτοιο φείδι, έλπει έλπει και φαίνεται σαν να γοητεί πολλές δεκάδες χρόνια! Έλπει το δηλητηριώ δεν φέρνει κανένα άλλο άποτέλεσμα έλπει δολοκλήρη μήνες. Και έλπει κατά πιν, μια μέρα, ο άνθρωπος αυτός πεθαίνει, χωρίς με την άσπασχολη και την άσπασχολη να μπορούν οι γιατροί ν' άσπασχολη τα αίτια του θανάτου του.

Το περιεργό είνε ότι τα φείδια δεν μπορούν να έλπει άσπασχολη τους, με τη βοήθεια του δηλητηριώ τους. Φαίνεται, ότι ο όργανισμός τους παράγει κάποια ουσία, που έλπει άσπασχολη το άποτέλεσμα του δηλητηριώ αυτού. Το ίδιο όμως παράγει φανόμενο άσπασχολη και σε πολλά άλλα έλπει, που είνε άσπασχολη έλπει των φείδιων. Έτσι, ο άσπασχολη, το γοητούν, ή κμακοτότας και διάφορα άλλα άσπασχολη, μπορούν να τα βάλουν με το πιο φαρμακερό φείδι, χωρίς να πέθουν το άσπασχολη.

Οι έλπει της Αφρικής και της Ασίας έλπει τον τρόπο να έλπει άσπασχολη τον δηλητηριώ των φείδιων. Βάσις δέ των θεραπευτικών των μεθόδων είνε αυτό το ίδιο το δηλητηριώ, με το όποιο φτάνουν όρρους για το δάγκωμα του κάθε φείδιου.

Η έλπει, μελετώντας τα μέσα που μεταχειρίζονται για τον σκοπό αυτό οι έλπει, βρήκε τον τρόπο να φτιάξει έλπει, ειδικά για τα έλπει φείδιου. Μ' αυτά έχουν σπασί απ' τον θάνατο πολλές χιλιάδες έλπει.

Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΟΣ

Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΚΒ' ΤΟ μέρος αυτό των «Απομνημονευμάτων» της, η μεγάλη Γαλλίδα καλλιτέχνης Σάρα Μπερνάρ, μιλάει για την πρόκλησή της στη «Γαλλική Κομωδία», μετά την αποφοίτησή της απ' το Κονσερβατόριο των Παρισίων.

«Όταν έγραψα τέλος στο σπίτι —συνεχίζει— η μητέρα μου υπέγραψε το συμβόλαιο της προλήψεώς μου, χωρίς καν να το διαβάσει. Έγώ ήμουν πεισμένη κατανοημένη και αποφασισμένη να γίνω κάτι στον κόσμο.

Λίγες ημέρες μετά την πρόκλησή μου στη «Γαλλική Κομωδία», η θεία μου έδωσε προς τιμήν μου ένα μεγάλο γέμισμα. Μεταξύ πολλών άλλων, παρακάθησαν σ' αυτό ο δούξ ντε Μαρνί, ο κ. Κάμυλλος Ντουσέ, ο ύπουργος των Καλών Τεχνών κ. ντε Βαλέρσα, ο μέγας μουσουργός Ροσσίνι, η μητέρα μου, η δίδε Μπαρμπέντερ κ' εγώ.

«Η μητέρα μου με είχε ντύσει πολύ κομψά, για πρώτη δε φορά φορούσα μεγάλο ντεκολτέ. Θεέ μου! πόσο στενωχωρούμουν! Όσοι, όλοι οι καλεσμένοι συγκεντρωνόντουσαν γύρω μου και μου απηθύνοντο διάφορα κομπλιμέντα. Σε μια στιγμή, ο Ροσσίνι με παρακάλεσε να απαγγείλω στίχους. Έγώ δέχτηκα ευχαρίστως την παραίνεσή του, ευτυχισμένη και περήφανη, γιατί ήμουν επί τέλους κάτι, και απήγγειλα ένα ποίημα του Καζιμίρ Ντελαβίν.

«Φαντάζομαι πως θα ήταν άσχημα η άπαγγελιά σας, αν συνοδεύονταν και από μουσική! είπε ο Ροσσίνι, όταν τελείωσα. «Όλος ο κόσμος συμφώνησε μαζί του και ο ύπουργος ντε Βαλέρσα του είπε:

—Αγαπητέ μου μαίτρε, αν αυτοσχέδιασε τίποτε και τη συνοδεύετε στο πιάνο, ή δεσποινίς θ' απαγγείλει πάλι ευχαρίστως το ίδιο ποίημα. Πράγματι, άρχισα ν' απαγγέλλω πάλι, ενώ ο Ροσσίνι κλήθηκε στο πιάνο. Αυτόσχεδίασε μια γοητευτική αρμονία που με πλημμύρισε από συγκίνηση. Τά δάκρυά μου κυλούσαν απ' τα μάτια μου, χωρίς να το καταλαβαίνω και όταν τελείωσα, η μητέρα μου με φίλησε, λέγοντάς μου:

—Είπε η πρώτη φορά που με συγκίνησε πραγματικά.

Μά ούτε αυτή τη φορά την είχα συγκινήσει εγώ. Την είχε συγκινήσει η σύνθεσις του Ροσσίνι, γιατί λάτρευε τη μουσική.

Υπήρχε στη συγκέντρωσή εκείνη και ο κόσμος ντε Κερατόν, ένας νεαρός και κομψός αξιωματικός των Ουσάρων, ο οποίος μου έκανε πολλά κομπλιμέντα καθ' όλη τη διάρκεια της εσπερίδος και με παρακάλεσε να πάω ν' απαγγείλω στίχους σε καμιά συγκέντρωση στο μέγαρο της μητέρας του.

Τέλος, η θεία μου Ροζίνα τραγουδούσε μια ρομαντίτσα της υδίας κ' έσημειωσε μεγάλη επιτυχία. Ήταν γοητευτική, κομψή και λίγο ζηλότυπη —εκείνο το βράδυ τουλάχιστον— προς την ανήλική της, η οποία είχε τραβήξει για μια στιγμή την προσοχή των θαυμαστών της.

Όταν γύρισα στο σπίτι, ήμουν έντελως διαφορετική. Έμεινα επί πολλή ώρα καθισμένη, ντυμένη όπως ήμουν, στο παρθενικό μου κρεβάτι και βιθυμένη σε σκέψεις.

Ός τότε, δεν είχα γνωρίσει τη ζωή παρά ανάμεσα απ' την εργασία και την οικογένεια. Μά να τώρα που τη γνώριζα ανάμεσα από τον κόσμο. «Η υποκρισία των μέν, ή ματασοδοξία των δέ, μου είχαν κάνει μεγάλη εντύπωση κ' αναρωτιόμουν με αγωνία τί θα έκανα εγώ, δευλι κ' ελκρινής καθώς ήμουν. Σκεφτόμουν τί έκανε η μητέρα μου. Μά αυτή δεν έκανε τίποτε. «Όλα της ήταν το ίδιο. Σκεφτόμουν τί θα έκανε η θεία μου ή Ροζίνα. Αυτή πάλι, αντιθέτως, ανέκαθεν στα πάντα.

«Έμεινα με τα μάτια καρφωμένα στο πάτωμα, με το κεφάλι μου χαλασμένο και την καρδιά ανήσυχη. Καί δεν θ' αποφασίζα να πλαιγίσω ποτέ, αν το κρύο δεν μου τρυπούσε έξωφρα τα κόκαλα, αναστατώντάς με να κοινοιωθώ.

*** Η επόμενες ημέρες πέρασαν χωρίς τίποτε το έκτακτο. Μελετούσα μόνο με πάθος την «Ιφιγένεια», γιατί ο διευθυντής της «Γαλλικής Κομωδίας» κ. Τιερρύ, με είχε ειδοποιήσει, ότι μ' αυτό το ρόλο θα έκανα το ντεμπούτο μου.

Τέλος, κατά τα μέσα Αυγούστου, με προσκάλεσαν στο θέατρο για την γενική δοκιμή της «Ιφιγένειας». «Α! αυτή ή πρώτη πρό-

σκλήρις σε δοκιμή! Πόσο έκανε την καρδιά μου να χτυπήσει!

«Όλη τη νύχτα δεν κοιμήθηκα καθόλου. Καί άργούσε τόσο να ξημερώσει! Σηκώνομουν κάθε τόσο απ' το κρεβάτι μου για να κτάξω την ώρα και μου φαινόταν, ότι το έγκριμς είχε σταματήσει.

Τέλος, μια άχτινα φωτός, διασχίζοντας τα παντζούρια, ήρθε κι έπεσε στο κρεβάτι μου. Πετώχτηκα άμέσως επάνω και πρόβλεψα τις κορυφές για να μη περισσότερο φως στην κάμαρα. Έπειτα άρχισα να ντύνομαι, μουρμουρίζοντας συγχρόνως το ρόλο μου.

Συλλογίζομουν με αγωνία, ότι θα έπαιζα την ημέρα εκείνη μαζί με την κ. Ντεβογιό, την πρώτη τραγουδίστρια της «Γαλλικής Κομωδίας», μαζί με το Μομπάν και με άλλες καλλιτεχνικές προσωπικότητες. Καί έτρεμα, γιατί ή κ. Ντεβογιό δεν φημιζόταν καθόλου για την επική της.

Έφτασα στο θέατρο μια ώρα πριν από την ώραμένη για την πρόβα.

«Ο ρεζισσόρ, ο καλός κ. Νταβέν, βλέποντάς με, άρχισε να μου γελιά και με ρώτησε αν ήξερα καλά το ρόλο μου.

—Ω, ναι! του απάντησα με πεποίθηση.

—Έλάτε λοιπόν να μου τον πείτε, αν θέλετε...

Καί λέγοντάς μου τα λόγια αυτά, με τράβηξε προς τη σκηνή. Διάσχισα τότε μαζί του τον μεγάλο διάδρομο των ποταμών, ο οποίος οδηγεί απ' το φουαγιέ των καλλιτεχνών ως τη σκηνή.

Καθώς προχωρούσαμε, μου έλεγε τα όνματα όλων των μεγάλων καλλιτεχνών και καλλιτεχνίδων που παρίσταναν ή παρούσε εκεί.

Μπροστά στην προτομή της 'Αδελφής Δεκουβέρν σταθήκα και είπα:

—Αγαπώ αυτή την καλλιτέχνη!

—Ξέρετε την ιστορία της; με ρώτησε.

—Ναι. Διάβασα, ότι έχει γραφεί ν' αυτή...

—Ροζά, αγαπητό μου παιδί, μου έπε ο λαμπρός αυτός άνθρωπος. Πρέπει πράγματι, να διαβάσεις, ότι άραφά την τέχνη σου. Θα σου δανείσω κ' ένα μικρό βιβλίο, πολύ ενδιαφέροντα.

Καί με παρέσυρε προς τη σκηνή.

Τό μυστηριώδες σάβανο που βασιλεί σ' αυτή, τα σκηνικά, ή γιγνόντες του παλαιού, τ' αναρίθμητα σχοινιά ή άλυσες της αιδούσης που ήταν κατωμαση, το ρέξιμο των σανιδιών, το κρύο που έρχεται από κάτω, όλα αυτά με τράβαν. Μου φαινόταν πως βρισκόμουν μέσα σ' ένα νεοτάρσιο και πως ή σκηνή γέμιζε σιγά σιγά από τις ένδοξες σκέψεις των ανδρών τα όνματα μου είχε πει πρό όλων ο ρεζισσόρ.

Με την έννευσιμένη φαντασία μου ες έβλεπα να προχωρούν προς έμένα και να μου απλώνουν το χέρι τους, σάν να ήσαν όλα αυτά τα φαντάσματα να με τραβήζουν κοντά τους.

Έφερα τότε τα δύο μου χέρια στα μάτια μου, τα σκέπασα μ' άπαιμένα δάκρυα —Είστε αδιάθετη; με ρώτησε τότε ο

κ. Νταβέν. Θέλετε τίποτε; —Οχι... Οχι... Ευχαριστώ... Μια ζάλη ήταν, αγαπητέ μου, που μου πέρασε... Ευχαριστώ...

Καί πραγματικά, ή φωνή του κ. Νταβέν είχε δώσει ένα τό φαντάσματα.

«Ανοιξα πάλι τα μάτια μου κ' άρχισα ν' άκούω με προσοχή τις συμβουλές του καλού αυτού ρεζισσόρ, ο οποίος με το βιβλίο στο χέρι, μου έδειχνε τις θέσεις, στις όποιες έστερε να καθίσω κατά την παράστασι, τις κινήσεις που έπρεπε να κάνω, κτλ. κτλ.

«Έπειτα άρχισα ν' απαγγέλλω το ρόλο μου κ' έμεινε τόσο ήρεμο ροστημένος απ' την απαγγελία μου, ώστε δεν μου έκανε καμιά παρατήρηση.

Οι άλλοι καλλιτέχνες ερχόντουσαν σιγά—σιγά μουρμουρίζοντας, μου έρχονταν μια αδιάφορη ματιά κ' απήγγελλαν το ρόλο τους, πώς να ενδιαφέρονται για μένα.

Είχα διάθεσι να κλάψω. Μά πρό πάντων ήμουν πεισμένη. «Άκουγα τους ήθοποιους να λένε μπροστά μου λόγια που δεν τα είχα άκούσει άλλωστε. «Η απότομη και κάπως χυδαία αυτή γλώσσα τους ήταν έντελως άγνωστη σε μένα.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

Η Σάρα Μπερνάρ.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΣΥΡΤΑΡΙ

ΠΟΙΟΣ άναίκαζε για πρώτη φορά τόν γέρο βαρδών ντε Μαρτέν, άπόστατο συνταγματάρχη των θαλασφορών, δοκιμάζε άδελά τον έναν τρόπο μυστικό κ' έναν σεβασμό δίχως όρια.

Ήταν ψηλός και γεροδεμένος, οι σιβαροί όμοιοι του φαρδεοί και τετράγωνοι, τό βήμα του βαρύ και βροντερό, όπως και στά νεύατά του, τόν καρδό που χτυπούσε επιδεικτικά στά πεθορόμια τις πάντα γνωσμένες μπόττες του, για ν' άνηθούν ουνδικά τ' άσπινά του σπινούνα. Τό στήθος του πετούσε προκλητικά προς τό έμπρός, τό μουστάκι του ήσαν άγρια και μεγάλα, καλοστριμμένα πάντοτε σάν μύτες στυλέντων, τό μούσι του επιβλητικό και τό πρόσωπό του τρυχό άρείμνιο.

Τέτοιος ήταν στην έξωτερική εμφάνισή του ο άπόστατος αυτός συνταγματάρχης των θαλασφορών, σάν τόν έβλεπε καθάλλωρα τό άνυπόμονό του άπ, επί κεφαλής του συντάγματός του, να φωνάζει με τό βραβεί ασηνής του:

—Συντάγμα... Είς παρόταξιν κατά φύλαγγας λόχον, μέταπον επί δεξιό... Μόρς!...

Τά νεύατά του βαρδών ήσαν τρικυμωμένα. Δεθέντης κ' όμορφος καθάλλωρα, μορφωμένος και ταχαίνης, είχε άπειρες κατακτήσεις κ' ήταν περβήτης στά κομικά σαλόνια της εποχής του...

Ό γάμος του όμως ήταν φρικτός. Παντρεύτηκε από έρωτα μια άσπρη και πρόσχημα γυναίκα, ποτιστική φαριζαία απ' τις άτελείωτες ηρώες της, και στά τελευταία, έπειτα από άρκετά χρόνια κολασιμένης συμβίωσης, ένα φρικτό δράμα επακολούθησε, φρικτό κ' άναπόφευκτο άλλωστε. Ό βαρδώνς έμνημόνευσε με τόν φίλο της γυναίκας του και τόν σκότωσε. Μπρός στό πινάκιο αυτό, ή βαρδώνη, ξεχλωμένη απ' την άτελεισία της, άπέστησε. Κι ό βαρδώνς γέρονς διά μιας κατά είκοσι χρόνια, πεπρωτή, μετεβλήθη σ' έρείπιο...

Πήσαν άρκετά χρόνια, Τά χρόνια έπασαν για καλά στό γέρονς κεφάλι του, τό κομμί του έμεινε ίσο κ' άλυστο. Ή σνιμνός είχαν μαλαώσει την ψυχή του, κ' άν τό έξωτερικό του ήταν τρυχό και άγριο, είχε ψυχρή άγάπη κ' εύσθητο παιδίος. Έξομνήτα χρόνιας άκρίβως ήμας ό γεροδεμένος βαρδώνς είχε μια άδυναμία σνηθισμένη στην ήλεια του: Τήν άδυναμία να γυμνή στα παλατιόδικα και ν' άρραβή, όπ, παλιό και μουρμουμένο έπιπλό ή βιβλίο του πταγέ στο μάτι. Τού άρεσε να γυμνή έτα παίπιαλά χρόνια πίσω, την ώρα που σκεπτικός καμάρωνε κάθε κανονήρια άπόκτηση πινελιάς προαγμάτων...

Μά μέρα άπόφασε κάτσιο παύση γραφεί, στυλ, Λουδοβίκου έλμα, γοητευμένος απ' τό θέματα του ζωντανισμένου, στη ράχη του ησαν αυτοί, περιτριγυρίων, τό όποια φυλιόντουσαν τρυφερά, έχοντες καλεμένα τά ρόδινα τους ράμφη. Τώφερε στο σαλόνι του, τό ποτιστήριο σε μια πλευρά του δωματίου κ' άρχισε να βάζη στά συρτάκια του διάφορα έγγραφα του και μικροαντικείμενα...

Ταί όμως πού ξέννοιας άνοιγε από δώ κ' άγγιζε από κει με τό χέρι του τά συρτάκια του παλιού γραφείου, πάτησε άνυπόπτος με τό άρκετά του κάπνο άόρατο κομμάτι κ' άμέσως ένα μυστικό συρτάρι έκεί έπαινω, σπρωγμένο από έλατήριο κυρτό.

Ό βαρδώνς έβριζε στο συρτάρι αυτό την έκπληκτη ματιά του και τό κάπνο σημειωματάριο πολιτελέστατο, σκονισμένο και μουσουλχανισμένο απ' την πολυκαρία. «Άλλωστε με λαχτάρα τό χέρι του, τό τράβηξε από κει μέσα και είδε πως ήσαν δεμένο όλοτριγυρά του με μια μικροή εξέωση κορδέλλα και σφραγισμένο με πολλές σφραγίδες.

Μεγάλη συγκίνηση τον κυρίωνε ξαφνικά. Ή σφραγίδες ήσαν άπείρητες κ' έλκον στο έξωφύλλο του σημειωματαρίου ήσαν γραμμένες, με καλή κατανόηση απ' την πολυκαρία, ή έξης φράσεις: «31 Δεκεμβρίου 1841. «Άδελφίς ντε Μπερζίς».

Έδώ είχε γραμμένα τό αισθηματικά μου μυστικά, και όπισθο-κω κ' τά ξανάδιαβάσω, όταν πατήσω τό πενήντα... Τώρα είμαι 17 έτών.

Ό βαρδώνς, φίλος και σκεπτικός, κρατώντας άκμήη το θεματικό αυτό στά χέρια του, κήθηκε με κόπο σε μια πολυπόδνη και ξαπλωμένη την έλαφροή. Έπειτα μουρμούρισε: —Άδελφίς ντε Μπερζίς... Έχω άκούσει τό οικογενειακό αυτό

όνομα... Είπε όνομα κομήτων... Στα 1841 ή 'Αδελφίς ήταν 17 χρόνων... Σήμερα βρισκόμαστε στο 1896... Άρα ή 'Αδελφίς θα είχε σήμερα, άν ζεί, έννοείται, 72 χρόνια... Άπλάδι δύο χρόνια μεγαλύτερή μου...

Σταμάτησε για λίγο τόν μονόλογό του ο βαρδώνς και ξανακίνησε με ίερή συγκίνηση τό βιβλίοκω. Έπειτα μουρμούρισε και πάλι, βηματίζοντας ταραμμένα στο σαλόνι:

—Μά δεν θα ζή ίσως... Γιατί, άν ζούσε, θα τό άνοιγε σάν έφτανε στό πενήντα, όπως τουλάχιστον γράφει... Τί να λή μέσα άραγε;... Ποιοι νεανικοί καθμοί, τί όνειρα παρθενικά κρύβοντα μέσα στις ξέθωρες σελίδες αυτού του σημειωματαρίου;... Δεν θα ήσαν ίεροσύνια να τ' άνοιξω και να μπώ σε ξένα μυστικά;... Άν πέθανε όμως, όπως και εινε πιθανώτερο;... Δεν πειράζει τότε... Ποιος ξέρει τί μπορώ να μάθω... Ίσως και να μπορώ να κάμω κάτι τό καλό, που δεν θα πρόλαβε να τό κάμη εκείνη...

Με κάτι τέτοια σοφίσματα δικαιολόγησε κάτωσ ό βαρδώνς τόν άκαρτητό που πόθο να διαβάση τις τρυφερές εκείνες, δίχως άλλο, έξομολογήσεις μιας καρδιάς παρθενικής, κ' άποφασίσε ν' άνοιξη τό έμπιστευτικό βιβλίοκω...

Γοητεύτηκε απ' τις πρώτες σελίδες που διάβασε... Τί λεπτές, τί άγνές, τί άδωες έξομολογήσεις έκρυβε μέσα του, αυτό τό βιβλίοκω μιας παρθένας 17 χρόνων!... Τί ψυχή γλυκεία και τρυφερή καθρεφτόταν στις καλογραμμένες αυτές σελίδες;... Τί άξιολάτρευτη, τί ιδανική κοπέλλα και γυναίκα ήταν αυτή ή δεσποινίς 'Αδελφίς ντε Μπερζίς;... Άχ!... Τί εύτυχία να ή γνώριζε από τότε, στά νεύατά του ό γεροβαρδώνς και να την κάνει σύntonφο παντοεινή της τόσο πικραμένης του ζωής!...

Άάκρια κήλησαν, άδελά του, απ' τά μάτια του, δάκρυα θερικά και άσυγκράτητα.

Ναι. Εκείνη ήταν ιδανική γυναίκα, για τόν αισθηματία αυτόν, παρά τό άγριο παρουσιαστικό του, συνταγματάρχη των θαλασφορών!...

Κι' άφού άγόρευσε νύχτες όλοκληρες, διαβάζοντας με λαχτάρα τις τρυφερές αυτές σελίδες ό βαρδώνς, καθρώθηκε επί τέλους στο μυαλό του ή άλλόκλητη ιδέα, να άνακαλύψη τά ίχνη αυτής της 'Αδελφίδος ντε Μπερζίς, να ή βοή, ζωντανή ή πεθαμένη... Να ή βοή και να της έκφράση την ευγνωμοσύνη του, για όσες άληθινές αισθηματικές στιγμές του χάρισε, δίχως καθόλου να ύπομνησεται, ή, άν ήταν πεθαμένη, να της πει στον τάφο της λίγα λουλούδια μωραμένα...

Ήταν πόθος εκπληκτικός αυτό στην άγνη ψυχή της γυναίκας, εκ μέρους ενός δυστυχισμένου, τού όποιου κατέστρεψε τη ζωή όλόκληρη, μια άλλη γυναίκα, άνάξια και άτιμη...

Έξη μήνες ό γεροβαρδώνς έτρεχε από συμβολαιογράφο σε συμβολαιογράφο, ρωτώντας για τά μέλη της οικογενείας Μπερζίς, τά μέλη της οικογενείας Μπερζίς, να ή βοή, ζωντανή ή πεθαμένη...

«Άπλωσε με λαχτάρα τό χέρι του και τό τράβηξε...

Μά πού στάθηκε άδύνατο να τόν πληροφορήσει σχετικά ό τελευταίος κάτοχος του παλιού αυτού έπιπλου έμπορος του δημοσφατηρίου... Καί τέλος, στις άρχές του έδούλου μηνός, ό συνταγματάρχης ντε Μαρτέν βρήκε τη γυναίκα που τόσο έψαχνα έπείσε. Τη βρήκε γοηδή, όπως τη φανταζόταν, 72 χρόνια, δεσποινίδα άκμήη. Ήταν χλωμένη σπών παλιό, θρεπόμενο πατρογονικό της πύργου, οργμένη στην πιο μαυρή φτώχεια, έπειτ' απ' τό έξελήρηστο της οικογενείας της, καθώς και την πρό 50 χρόνιας διάλυσι των παρθενίων της με τόν νέο που άγαπούσε...

Τό χάσιμο της πρώτης της άτομικότητας τόν νέο από κοντά της κ' από τότε ή 'Αδελφίς συγκίνησε τόν κόσμο. Ό γεροβαρδώνς την έπαρέλαβε ένα ποτή, κάτω κει στη Νορμανδία, σπών θαλασσιμένο και σφαδασμαμένο πύργο της, σπών όποις ζούσε μοναχή κ' ήταν από γέρο άκμήη παλιό τους ήπρησι, και της ξανάδωσε πίσω την άληθινάτην τόσα χρόνια, μέσα σ' ένα κυρτό συρτάκι, κομμάτι της... Της φίλησε ευλαβικά τό χέρι, κ' άκούσε με άνεύστη συγκίνηση απ' τό στόμα της τά σβυσμένα όνειρά της και τούς τόσων χρόνων φαριζαϊκούς καμμούς της, καθώς και τόν ήρωικό και ν' κρατήση ψηλά και άείωτο στα τό άνω οικογενειακό της όνομα, παρά τη φτώχεια και τις συμφορές της...

Ή γρηορά οικοδεσποίνια φιλοξένησε τόν βαρδών στον πύργο της ένα μήνα. Καί στο μήνα αυτόν οι δύο γέροι... αγαπήθηκαν! Άγαπήθηκαν τρελλά. Καί μόλις μπήκε ό δεύτερος μήνας, έτέλειαν, σε μνά κ' άνεύστη, τόν γάμο τους. Ένα γάμο λεικό, μυστικό κ' άπόκρυφο σχεδόν... Ένα γάμο που τούς χάρισε την εύτυχία, τη μεγάλη εύτυχία που στερήθηκαν στα νεύατά τους...

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΟΥΓΚΛΑΣ

ΣΤΑ ΝΥΧΙΑ ΤΟΥ ΛΙΟΝΤΑΡΙΟΥ

(Άληθινή Ιστορία)

Μόρκελ. 'Η κατασκήνωσή μας ετελελείτο από τρεις καλύβες, φτιαγμένες από καύλα μπαμπού. Στις δυο μέγιστες εγώ κι' ο Μόρκελ και στην τρίτη φυλάγαμε τα δόξα, τα εργαλεία και τα τρόφιμα.

Το κρεβάτι μου ήταν στηριγμένο στον τοίχο της καλύβης, απέναντι απ' την πόρτα και μια μεγάλη κοινοτυπία με προσφύλαγε από τα διάφορα έντομα.

Τη βραδιά του δρώματος, είχα πέσει να κοιμηθώ, κοιρασμένος απ' τη δουλειά όλης της ημέρας. 'Αφού διάβασα λίγη ώρα ένα αγγλικό περιοδικό στο φως της... λάμπας μου —ένος κεριού δηλαδή καλλημένου επάνω σε μια άδενανη μπαμπούλα— ζούλιστρα επί τέλους κι' αποκοιμήθηκα. Κατά τα μεσάνυχτα με ξύπνησαν τα πένθημα ούρλιασμα των δυνών, γύρω απ' την κατασκήνωσή μας. Σηκώθηκα τότε νευριασμένος, άρπαξα το τουφέκι μου και βγήκα έξω απ' την καλύβα μου, με την απόφαση να στείλω μερικές σφαίρες στα συγχωμένα αυτά θηρία, για να τα κάνω να σωπάσουν.

Το σκοτάδι έξω ήταν τόσο πυκνό, που δεν έβλεπε κανείς ούτε τη μύτη του. 'Όσο κι' άνωσε στα δέντρα που περιτριγύριζαν την κατασκήνωσή μας, είδα να γυαλίζουν σαν κίτρινα φωτάκια, τα μάτια των δυνών. Τό θέμα αυτό, μέσα στο σκοτάδι και την ήσυχία της νύκτας, κι' έκανε, είν' ή αλήθεια, ν' ανατριχιάσω λίγο. Σκέφθηκα για μια στιγμή να ξυπνήσω το Μόρκελ και να του προτείνω να κυνηγήσουμε μαζί τα θηρία, ύστερα όμως άλλαξα γνώμη. Συλλογίσθηκα ότι ο σύντροφός μου ήταν λιγότερο κυνηγός και περισσότερος ύπναρας και δεν θ' άποφαινε ποτέ τέτοια ώρα ν' άφήση το κρεβάτι του. Παρητήθη λοιπόν το σχεδίου μου και γύρισα στην καλύβα μου, έβλεσα καλά την πόρτα κι' έπεσα πάλι να κοιμηθώ.

Έπειτα όμως από λίγη ώρα ξύπνησα και πάλι, παγωμένος από φρίκη αυτή τη φορά. Κάτι ζωντανό κουνιότανε κάτω απ' το κρεβάτι μου. 'Αφουγκράστηκα με προσοχή και δεν άργησα να καταλάβω τι συμβαίνει. Ένα λιοντάρι βουκότανε μέσα στην καλύβα μου. 'Ο τρόμος που έννοιωσα τότε, κι' έκανε να παραλύσω όλόκληρος. 'Η φωνή που προσπάθησα να βγάλω, πνήχτηκαν μέσα στο λαρόγγι μου. 'Αρχισα να τρέμω σύκορως!

Μερικά δευτερόλεπτα πέρασαν, δεντεριζέται απερίγραπτης αγωνίας, κι' έξαφνα άκουσα το θηρίο να βγαίνει απ' την κοιλότητα. Μυρδόνανε τώρα την κοινοτυπία δοθιο μπρός στο κρεβάτι μου. Με μια κίνηση ένοσητη τότε ακαριαία άμεισε με το σεντόνι δολιχόρος, όπως κάνουν τα μικρά παιδιά που φοβούνται το μπαμπούλα. Αυτό που έκανα όμως ήταν ασυλόγιστο! Γιατί, μόλις το λιοντάρι μ' άκουσε να κουνιέμαι, μούγκρησε άγρια και με τα νύχια του έκοψε την κοινοτυπία και με τράβηξε προς τα μέσα. 'Επειτα άρχισε να γλύφει με τη γλώσσα του το αίμα που έτρεχε απ' τον έσορμημένο μου ώμο. 'Όταν τελείωσε τον το αίμα που έτρεχε απ' τον έσορμημένο μου ώμο, 'Όταν τελείωσε τρεις—τέσσερες φορές...

Το τρομερό μούγκρημά του άνηχσε σαν κεραυνός, σπείρωντας τον τρόμο σ' όλη την κατασκήνωσή. Οι καλύβες απ' τον ήχο τους κι' άρχισαν να σφύριζουν σαν τρελλοί και να πυροβολούν στον αέρα. 'Όπως έμαθα μάλιστα αργότερα, το πρώτο πράγμα που κάνανε, ήταν να σκαφφαλώσουν στα γύρω δέν-

τρα για να γλυτώσουν το τομάρι τους! 'Ο σύντροφός μου Μόρκελ ξύπνησε κι' αυτός κι' άρπάζοντας το τουφέκι του, πετάχτηκε απ' την καλύβα του κι' άρχισε να φωνάζει:

—Μπορζιάν! Πού είσαι; 'Ελα γρήγορα!.. Πας' όλες τις προσπάθειές μου, δεν μπορώ να το άκουω. Τό λαρόγγι μου ήταν σφιγμένο απ' τη φρίκη και την άγνοια. Άκουσα όσotόσο να πλησιάζει και να κάνει το γύρο της καλύβης μου. Είδη τότε την τρίπα που είχε κάνει σ' αυτή το λιοντάρι για να πάρει μέσα, έτρεξε άμεισε στην πόρτα κι' άρχισε να την χτυπά με το κοντάρι του τουφεκιού του, φωνάζοντας:

—Μπορζιάν! Μπορζιάν!.. Σ' όλο αυτό το διάστημα, το θηρίο εξακολουθούσε να γλύφει το αίμα απ' τις πληγές μου, ενώ εγώ, βέβαιος ότι είχε φτάσει και τα τελευταία μου ώρα, περιμένα από στιγμή σε στιγμή να νιώσω το νύχια του να με κάνουνε κομμάτια. 'Επί τέλους ή πόρτα άνοιξε και φάνηκε στο κατώφλι ο Μόρκελ. Τότε το λιοντάρι μ' άρπασε με τα δόντια του απ' τη μέση και μ' έβα περσotο πλάτη άποσπώθηκε το Μόρκελ κι' έτρεξε προς τα γεωπονικά δέντρα.

Καταλαβαίνετε τώρα τη φρίκη που έννοιωσα ο σύντροφός μου σ' ένα τέτοιο θέμα. 'Αρχισα άμεισε να τρέχει ώλη την κοιλότητα, φωνάζοντας στους τρομοκρατημένους μαύρους να πάνε ρουν ένα άναμμένο δαυλί.

Τό λιοντάρι είχε σταματήσει κάτω από ένα μεγάλο φασόλι, με είχε ξαπλώσει στα πόδια του κι' έγλυφε πάλι τις πληγές μου. Μόλις έκανα να κουνήσω λίγο το χέρι ή το πόδι μου, το θηρίο άδάρκανε άγρια, ενώ τα μάτια του λάμπανε με μια σκληρότητα τετατική. Φανόταν δια ήθελε να παρατείνει την άγνοια μου κι' να ιδή να ξεριχνάω σιγά—σιγά μέσα στα νύχια του! 'Η τροπή της γλώσσας μου προσέκοιπε πόνους άδυστους, καθώς έγλυφε τις πληγές μου, κι' ή βρομική άνασπώ του μούγκρησε άγρια άπορηγορηστή!

Σ' όλα αυτά τα τρομερά λεπτά της αγωνίας —που δεν θα ήθελα να περάσω ούτε ο χειρότερος έχθρός μου!— οι νύχια εξακολουθούσαν να φρονάζουν, σκαρφαλώνοντας πάνω στα δέντρα. 'Ο σκορμμένος Μόρκελ, μ' έβα κούτσουρο άποσπώ στο ένα χέρι και το τουφέκι στο άλλο, έφαχνε παντού για να μ' βοηθήσει. Τέλους πλησίασε στο μέρος που βρισκόμουν και με έλδε από μακριά, ξαπλώνοντας πάνω στα πόδια του θηρίου.

Στό φως του δαυλιού που κρατούσε, έρεσα κι' εγώ να διακρίνω για πρώτη φορά το λιοντάρι. Είχε μάκρος δέκα πόδια κι' άσπασμα χείτη του τοιδνε μια φωνή μεγαλοπρέπεια! 'Ο Μόρκελ πλησίασε και μετά στο μέρος που βρισκόμουν, αλλά έτολμούσε να πυροβολήσει, από φόβο μήπως με πληγώσει.

—Τό που σου, Μπορζιάν! μού φώναζε άγρια, σημαδεύοντας το θηρίο. Έβγαλε ένα τρομερό βουχρημό κι' έτοιμάστηκε να άρησει τον ναντίον του.

Αλλά ο Μόρκελ, χωρίς να χάση την ψυχραιμία του, το σφαιρίδα και πυροβόλησε. Και τό θηρίο έπεσε άμεισε δέκα μέτρα μακριά του. 'Η σφαίρα του φίλου μου είχε χυθεί απ' το μέτωπο μέσα στο μυαλό του. Για περισσότερη όσotόσο άσφάλεια, ο Μόρκελ πυροβόλησε άλλη μια φορά έναντιόν του κι' έπειτα έτρεξε προς τα μου και με πήρε λαποθημμένο πιά, στην άγκυρά του...

... 'Όταν συνήλθα, ο σύντροφός μου έβλεπε κι' έδενε τις πληγές που μου είχε προσέκοιπε τό λιοντάρι μέσα στα λίγα λεπτά που με κράτησε στα νύχια του. 'Όπως μού διηγήθηκε δε ο ίδιος ο Μόρκελ αργότερα, όταν μ' έβγαλε κι' άνταρσε τό κατακαυματούχο μου μ' μου, λίγο έλειπε να λαποθημώ κι' αυτός! Τό λιοντάρι είχε νιώσει 22 μεγάλες πληγές στο σώμα μου!

Αλλά τα βάσανά μου δεν είχαν τελειώσει ακόμα! 'Όλοκληρος μέρες μούγκρησα, άναρασμένος να μένω άκίνητος στο κρεβάτι μου, ενώ ο τρομερός ήλιος έληνε τη στέγη και τους τοίχους της καλύβης και την έκανε να μισεί με φορφό άναμμένο! Τό βράδυ σάλο το θηρίο είχε προκαλέσει σοβαρή δηλητηρίαση στο σώμα ή οποία μούφερνε δυνατά πυρετά. 'Ο σύντροφός μου Μόρκελ, ποντάς να παρατείνεται η κατάσταση μου αυτή, άνηχσε να έσφαισε τέλος να με στείλει στο Μπαντόν, όπου θα έμενα ως...

Η ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΛΑΪΔΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΚΗ'

ΙΑ μέρα ζήτησαν τη γνώμη της Λαΐδος για τις λαϊκές συγκεντρώσεις. Κι' ή ώραία όσο κι' έξυπνη έτοιμα άπάντησε:

—Μισώ τό πλήθος, γιατί όσο περισσότεροι άνθρωποι είνε μαζεμένοι σ' ένα μέρος, τόσο περισσότερες άνοησίες και χυδαιότητες διαπράττονται.

Μια άλλη μέρα, ο 'Αρίστιππος παρουσίασε στη Λαΐδα έναν νέο, πλούσιο ντυμένο, αλλά άνόητο. Την έτοιμή ή φιλόσοφος ζήτησε τη γνώμη της για τον νέο εκείνο κι' ή Λαΐς τού έλεγε:

—Αυτός μοιάζει μ' εκείνα τα τρόπια που είνε φορτωμένα απ' έσο με πούσα λάφυρα, ενώ από μέσα δεν υπάρχει παρά ένα χοντρό κούτσουρο!

Κάποτε πάλι ή έταίρα Θεοδότη παραπονιόταν στη Λαΐδα έναντι των πλουτών.

—Οι πλούσιοι, της έλεγε, δεν είνε παρά άνόητοι, ψωροπερήφανα, καταδόξοι, σαρκοτομήδες και βάνασοι.

—Δεν τό πιστεύω, της άποκρίθηκε ή Λαΐς. Αυτοί, για τους όποιους μού μιλάς, είνε τροστουχάνθρωποι. Οι πλούσιοι πυθχονται από στή μου, είνε ευγενικοί και μαρφομένοι άνθρωποι.

Κάποτε ένας 'Αθηναίος, απ' τους στενούς φίλους της 'Ασπασίας, έπαράφηκε την Κόρινθο και πήγε να ιδή και τη Λαΐδα.

—'Η 'Ασπασία, της έλεγε, μού άνέθεσε να σε ρωτήσω έμ μέρος της, τί γνώμην έχουν γ' αυτήν οι Κορινθιοί.

—Να της πής, τού άποκρίθηκε ή Λαΐς, ότι όταν έξορουμε πος οι άλλοι σκεπτονται καλά πράγματα για μās, δεν πρέπει νάμνη την περιέργεια να μάθουμε τη γνώμη τους. Τό ίδιο κι' όταν έξορουμε ότι σκέπτονται γ' ας μās κακά.

Έως Κορινθίος ευνάτριδης, απ' ες σπατάλησε την περιουσία του στις διασκεδάσεις και στις έρωτικές απολαύσεις, έλεγε και μέρα μπροστά στη Λαΐδα:

—Μόνο οι τρελλοί κι' οι κούτοι άφάνονται να τους καταστρέφουν ή γυναίκες.

Έν κοινήτη περιπτώσει, πάλι άφ' σου ήρθε το μυαλό, άναπτή μου φίλε, τού έλεγε ή Λαΐς.

Όταν έβλεπε καμιά φίλη της να βασανίζει τούς σκλάβους της και να τούς δέρνει, ή Λαΐς φέμινε κι' έλεγε:

—'Η γυναίκα δεν πρέπει ποτέ να είνε βάναση και σκληρή. 'Η μεγάλη άρετή κάθε γυναίκας είνε ή γλυκύτης και ή καλωσύνη. Μια γυναίκα χωρίς γλυκύτητα και καλωσύνη, μοιάζει άπαράλαχτα μ' έναν ένοχο δειμόν.

Κάποια νεαρή Κορινθία έπισκέφθηκε μια μέρα τη Λαΐδα και της έλεγε:

—'Αχ, Λαΐς, είμαι πολύ δυστυχισμένη και ήρθα να με συμβούλεις να νά κάνω.

—Τι σου συμβαίνει; ρώτησε ή Λαΐς.

—Το που σου, Μπορζιάν! μού φώναζε άγρια, σημαδεύοντας το θηρίο. Έβγαλε ένα τρομερό βουχρημό κι' έτοιμάστηκε να άρησει τον ναντίον του.

Αλλά ο Μόρκελ, χωρίς να χάση την ψυχραιμία του, το σφαιρίδα και πυροβόλησε. Και τό θηρίο έπεσε άμεισε δέκα μέτρα μακριά του. 'Η σφαίρα του φίλου μου είχε χυθεί απ' το μέτωπο μέσα στο μυαλό του. Για περισσότερη όσotόσο άσφάλεια, ο Μόρκελ πυροβόλησε άλλη μια φορά έναντιόν του κι' έπειτα έτρεξε προς τα μου και με πήρε λαποθημμένο πιά, στην άγκυρά του...

... 'Όταν συνήλθα, ο σύντροφός μου έβλεπε κι' έδενε τις πληγές που μου είχε προσέκοιπε τό λιοντάρι μέσα στα λίγα λεπτά που με κράτησε στα νύχια του. 'Όπως μού διηγήθηκε δε ο ίδιος ο Μόρκελ αργότερα, όταν μ' έβγαλε κι' άνταρσε τό κατακαυματούχο μου μ' μου, λίγο έλειπε να λαποθημώ κι' αυτός! Τό λιοντάρι είχε νιώσει 22 μεγάλες πληγές στο σώμα μου!

Αλλά τα βάσανά μου δεν είχαν τελειώσει ακόμα! 'Όλοκληρος μέρες μούγκρησα, άναρασμένος να μένω άκίνητος στο κρεβάτι μου, ενώ ο τρομερός ήλιος έληνε τη στέγη και τους τοίχους της καλύβης και την έκανε να μισεί με φορφό άναμμένο! Τό βράδυ σάλο το θηρίο είχε προκαλέσει σοβαρή δηλητηρίαση στο σώμα ή οποία μούφερνε δυνατά πυρετά. 'Ο σύντροφός μου Μόρκελ, ποντάς να παρατείνεται η κατάσταση μου αυτή, άνηχσε να έσφαισε τέλος να με στείλει στο Μπαντόν, όπου θα έμενα ως...

—'Ο άνθρωπος που άγαπώ και με τον όποιο ζω τόσο καρό τώρα, μού πίνει τό ψάρι στα χείλη. Είνε άταρχνός και μού φέρεται βάνασα και περιφρονητικά. Δεν με λογαριάζει καθόλου.

—Τόν άγαπās; ρώτησε ή Λαΐς.

—Υπερβολικά. Τόν λατρεύω, όσο τίποτε στον κόσμο.

—'Ο μόνος τρόπος λοιπόν για να ζήσης ευτυχισμένη μαζί του είνε ο έξής: Να ελαττώσης τις εκδηλώσεις της άγάτης σου απέναντι του. Να μὴν τού δείχνης τρυφερότητα κι' άφροσύνη περισσότερη απ' όση σου δείχνει αυτός. Καί τότε θα τόν κάνης όπως θέλεις. Γιατί σε δυό έρωτευμένους, εκείνος που δείχνει λιγότερη άγάπη είνε πάντοτε κυρίαρχος τού άλλου.

Μια φορά ρωτήσανε τη Λαΐδα, αν ο καθένας είνε πράγμα άποράιτο για μια γυναίκα. Κι' ή Λαΐς άποκρίθηκε:

—Ένα κορίτσι μπορεί να κάνει και χωρίς καθρέφτη. 'Αλλά μια γυναίκα όχι. 'Ο καθρέφτης είνε γι' αυτή τό πιο άποράιτο απ' όλα τα πράγματα της. Πρέπει να τόν συμβουλεύεται κάθε μέρα, για να μπορεί να διορθώνη τις καταστροφές που φέρνει ο χρόνος στην έμορφιά της. 'Εγώ, τοιλάχιστον, όμοιογώ, χωρίς να ντρέπομαι, ότι δεν μπορώ να ζήσω χωρίς καθρέφτη.

Χάρις στην έξυπνάδα της, την όμορφιά της και την καλωσύνη της, ή Λαΐς ζήσε πολλά χρόνια ευτυχισμένη στην Κόρινθο, αγαπημένη από όλους, τιμημένη απ' τους άρχοντες και απ' τό λαό, πανέμορφη και έσοουστή, ή από ηρεντή γυναίκα τέλος σ' όλη την 'Ελλάδα.

Όστόσο, ή ευτυχία της αυτή δεν έωράτησε ως τό τέλος της ζωής της. 'Η Μοίρα της είχε επιφυλάξει για τα τελευταία της χρόνια πολλές πίκρες.

Ήσαν σαφανταέντε έτών πια, όταν γνώρισε ένα νεαρό ρωμακό, τόν Εύδατη, και τόν έρωτεύτηκε θαυμά.

Ο έρωτας αυτός ύπηρξε αίτια της πιο μεγάλης δυστυχίας της ζωής της Λαΐδος, ή όποια την έστειλε πρόωγα στον τάφο.

Γιατί άγάπησε τρελλά, άγάπησε παράφορα τόν Εύδατη αυτόν. Τόν άγάπησε όσο ποτέ ως τότε είχε άγαπήσει. Με περιπάθεια, με πάθος...

Μα κι' ο Εύδατης... ο οποίος σαν 'Αδωνις, με όσημ αγγελατώδες, με χαρακτηριστικά πολύ γλυκά κι' άνοητα, με μια φωνή τόσο γλυκιά και τόσο μελωδική, όστε κι' όταν μιλούσε άπλω, νόμιζε κανείς πως τραγουδούσε.

Όστόσο, ή Λαΐς είχε γνώρισε στη ζωή της κι' άλλους νέους όμοιους σαν αυτόν, χωρίς να τους έρωτεύθη.

Αν και σαφανταέντε χρόνων την έποχή αυτή, ή Λαΐς διατηρούσε όσotόσο την παλιά της όμορφιά. Μά ή καρδιά της είχε άρχει να γεράσει. 'Εβόλεσε πος τό τέλος της ζωής της πλησίαζε, χωρίς να ήσυχία στο πλευρό της έναν άνθρωπο δικό της, έντελώς δικό της, που νάναι δόλοφρα άποσπώμενος σ' αυτήν.

Ο κύβλος των παλιών άνοημένων θαυμαστών της, μαζί με τους όποιους είχε περάσει τα όμοια χρόνια της νεότητός της, είχε άρραιώσει. 'Ο Μύρων κι' ο Στάσιος είχαν πεθάνει. 'Ο 'Αρίστιππος περνούσε τόν καιρό του ταξιδεύοντας στις Κινάδες και στις άλλες πόλεις της 'Ελλάδος.

Κι' αυτό τό Λαΐδων, τό τρισεκατομμένο κορίτσια πούχε άνακτήσει ή Λαΐς απ' τό γάμο της με τό Λεοντίδη, είχε πεθάνει από χρόνια.

Απ' όλους τους παλιούς της θαυμαστές, οι μόνοι που βρισκόντουσαν κοντά της, ήσαν ο Διογένης κι' ο 'Αδριανός Κλέων, που την άγαπούσε πάντα, αλλά για τόν όποιο ή Λαΐς δεν έννοιωσε ποτέ έρωτική άγάπη.

Έτσι, ή ώραία έταίρα άγάπησε μ' όλη τη δύναμη της ψυχής της τόν γοητευτικό ρωμακό, έβγαλε τη συμβουλή που είχε δώσει άλλοτε στη νεαρή Κορινθία φίλη της, να μὴ δείχνη δηλαδή ποτέ στο λατρετό της περισσότερο άγάπη απ' όση έδειχνε αυτός για κείνην.

Έγασε κυριολεκτικώς τα λογικά της, έβγαλε τη φιλοσοφία της και τό σοφά διδάγματα τού 'Αριστοτέλη και τών άλλων φίλων της φιλοσοφών.

Δεν μπορούσε να κάνει ούτε στιγμή πια χωρίς τόν Εύδατη. Περνούσε όλες τις όρες της μαζί του και προς γάμο του πέρασε όλους την συντροφιά και τών πιο άποσπώμενων φίλων της.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Η Σουλτάνα Τάξ-Μαχάλ-Μπέ-γκαν.

Διάφορες πόλεις, η Φατεχπούρ—Σαφί, Άγρα, Λαχόρ, Δελχί, υπήρξαν κατά διάφορες εποχές πρωτεύουσες της μεγάλης Μογγόλης αυτοκρατορίας κι όλες διατηρούν ως τα σήμερα τα ίχνη της δυναστείας των Μεγάλων Μογγόλων μοναρχών, από τους οποίους πρώτος υπήρξε ο Μπαχάου στά 1526 και τελευταίος ο Άλνταχόρ Β' στά 1759, μετά τη δολοφονία του οποίου έλαβε τέλος κι η δυναστεία των.

Η Φατεχπούρ—Σαφί, η σπουδαιότερη από τις Ινδικές πόλεις που υπήρξαν πρωτεύουσες των Μεγάλων Μογγόλων, έχει μείνει ως σήμερα έντελως ανέπαφη και προξενεί στον ταξιδιώτη βαθιά κι αλησμόνητη εντύπωση. Το ανάκτορο του Μεγάλου Μογγόλου, το φρούριο, τα μέγαρα των ευγενών, τα σάπια, η έκακλησις, έχουν μείνει άρρηκτως όπως ήσαν. Μέσα όμως σ' αυτά δεν κατοικεί πια κανείς. Πραγματική νεκρή πολιτεία, την οποία νομίζει κανείς, ότι κάποιο κακό πνεύμα έρριψε εκεί. Ζούν μόνο τα κτήρια. Οι αυτοκράτορες, οι υπουργοί, η σουλτάνες και η μαγαζινατέρες, οι στρατηγοί, οι πολεμιστές και οι δοῦλοι άρραγίστηκαν, κοιμούνται βαθιά στη γη των αιώνων ύπνου τους. Τα κτήρια όμως αυτά που σεβάστημε τό χρόνος, είναι φανταστικής όμορφιάς και άπαιτείνουν πλούτου.

Έτοιμες πόλεις όνειρώδους πλούτου και θλαστής έρημιάς, μονάχα στις Ινδίες μπορείς να δεις κανείς. Παλάτια, φρούρια, κήποι, τζαμιά, όλα βρίσκονται στη θέση τους. Και ούτε ψυχρή ανθρώπινη.

Η Φατεχπούρ—Σαφί, βρίσκεται έκτωι χιλιόμετρα μακριά από την Άγρα και είναι χτισμένη ολόκληρη από κόκκινη πέτρα. Την περιβάλλουν ψηλά τείχη και μπαίνει κανείς σ' αυτή από μία επιθλιπτική όγκρα πόλη. Μόλις μπεις σ' αυτή, βρίσκεσαι σ' ένα αληθινό όνειρώδες περιβάλλον. Βλέπετε μία πόλη, χτισμένη από τετρακροσίον και πλέον χρόνων, τέλεια καθ' όλα, δολομένη, ανέπαφη, αλλά και άκατοίχητη. Ένα αλώκοτο δένος σάς καταλαμβάνει τότε, έχετε την εντύπωση ότι πλανιάσθ' μέσα σ' ένα μαγεμένο περιβάλλον και περιμένετε από στιγμή σε στιγμή να δειτε να παρουσιάζονται εμπρός σας σκιάς και φαντάσματα, αυτός ο ίδιος ο τρομερός Μεγάλος Μογγόλος, με τη λαμπρή σινοδεία του...

Να τώρα τα άνάκτορα του Μεγάλου Μογγόλου: Φαντασθήτε μία άτελείωτη σειρά αθουσών, στοών, έξωστών, αυλών, κήπων. Να η αθούσα των άρραγίστων, στο πρώτο πάτωμα. Ο αυτοκράτορας έπαυσε θέσι στο κέντρον της αθούσης, καθισμένος σπών από μαύρο μάραμο θρόνο του, πάνω στον όλοιο έτοιμοθετομένο χρυσοστόλιστο κι' αδαμαντοκόλλητο μαξιλαράκι, για να γίνεται άναπαυστικός. Τό πάτωμα είναι στρωμένο με πλάκες που έχουν έξωφρετική ποικιλία χρωμάτων. Πάνω στις πολύχρωμες αυτές πλάκες οι αδαμοί έπαιξαν συχνά «σκάκι», για να διασκεδάσει ο αυτοκράτορας. Με τη διαφορά, ότι τα «παιδιά» του σκακιού αυτού δεν ήσαν, όπως συνήθως, ξύλινα, αλλά... ζωντανόι άνθρωποι! Τους βασιλείς, τις βασιλίσσες, τους επάτες, τους πολεμιστές και των δυο μεριών του σκακιού αυτού τους έδωλεγε ο ίδιος ο αυτοκράτορας από τους ίδιους τους αυλικούς του. Οι παίκτες ήσαν επίσης άνωτεροι αξιωματικοί της Αιτής του Μεγάλου Μογγόλου. Έτοιμοι-όσοις λοιπόν ήταν έπαιζαν τους ήρωας των όπας ήθελαν κι' έβγαζαν μετεμνομένο πάνω στις πολύχρωμες πλάκες της αθούσης, άνταλόγους με τις διαταγές που έλάμβαναν.

Πολλές φορές έπαιζε σκάκι κι' ο ίδιος ο αυτοκράτορας. Λέγεται μάλιστα, ότι μία παρτίδα σκακιού, στην οποία είχε λάβει μέρος ο

ΕΞΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΜΥΘΕΝΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ

ΣΤΗΝ ΟΚΕΙΡΕΜΕΝΗ ΝΕΚΡΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΟΓΓΟΛΟΥ

(Έντυπώσεις από τις περιηγήσεις του στις Ινδίες του Ιταλού μυθιστοριογράφου Άρνάλδο Φρακκαρέλι).

αυτοκράτορα Άλνταχόρ, διήρκεσε πέντε ολόκληρες ήμέρες! Άρχισαν το παιχνίδι με την άνατολή του ήλιου και μάλα έδωκε ο ήλιος το άνα για να το συνεχίσουν την επόμενη. Τόσο δέ πολύ όργασσε ο αυτοκράτορας Άλνταχόρ όταν έχασε την παρτίδα αυτή, ώστε διατάξε και κρέμασαν τον ήνασπιστή του, ο οποίος ήταν και άνταλός του στο παιχνίδι.

Ο αυτοκράτορας Άλνταχόρ είναι ο ίδρυτής του άνακτορου της Φατεχπούρ—Σαφί κι' ο πρώτος Μεγάλος Μογγόλος, ο όποιος, μάλιστα Μουσολμάνος, πήρε Ινδή γυναίκα, θέλοντας έτσι να δώσει το παράδειγμα της προσεγγίσεως στους κατοίκους της χώρας που άνηκε σε διαφορετικές θρησκείες.

Κάθε σύζυγος του μονάρχη είχε ξεχωριστή κατοικία, χτισμένη σύμφωνα με τον ρυθμό της πατρίδος της. Ινδικός ρυθμός για την κατοικία της Ινδής, μαυριτανικός για τις Οθωμανίδες σουλτάνες, ευρωπαϊκός για τις Χριστιανές—γιατί υπήρξε και Χριστιανή σύζυγος Μεγάλου Μογγόλου, στην κατοικία της οποίας σώζεται ακόμα ένα παρεκκλήσιο με τον Έστανφρέμο.

Οι τοίχοι των γυναικείων αυτών διαμερισμάτων ήσαν σποιασμοί με ζωγραφισμένα και άνάγλυφα άνθη, με ροζέττες, καρδιόχαρα και πατάκια. Τα άνθη διατηρούνται ως σήμερα, οι πολιτικοί μάλιστα δεν υπάρχουν πια. Μονάχα στον Πύργο του Γασεμού σώζονται ακόμα στο διαμέρισμά της αυτοκρατορίας μερικά ροζέττα.

Τα παράθυρα των γυναικείων αυτών διαμερισμάτων έχουν «καράσις» από λευκό μαρμαρο, κατεργασμένο σε σχέδιο δαντέλλας. Μοιάζουν δέ τόσο καταπληκτικά με άληθη δαντέλλα, ώστε πρέπει να πληρωθεί κανείς και να τα έγείρει για να καταλάβει περί τι νος πρόκειται.

Όλη αυτή η άπέραστη πόλις της Φατεχπούρ χτίστηκε σε διάστημα έξι ετών, από το 1569—1575. Η παράδοση άναφέρει σπικώς, ότι ο αυτοκράτορας Άλνταχόρ, έδωσε άπόγονος, κατά σειράν διαδοχής στο άνα, του μεγάλου Ταμερλάνου, δεν άνατίσσει παιδιά, μολονότι είχε πολλές γυναίκες, ή άσπες άνήκαν σε διάφορες φυλές και θρησκείες. Έπληγε λοιπόν και όφτησε τό μάγο Σαλίμ κι' έπρεπε να κόψει για ν' άποχρήση διάδοχα, κι' ο μάγος του άπάντησε πως έπρεπε να χτίσει μία πόλη. Έτσι, έπειτα από έξι χρόνια χτίστηκε η Φατεχπούρ.

Πέρασαν δέκα χρόνια ακόμα κι' ή γυναικας του Άλνταχόρ είχαν καταστεί και ήνα-δοικί... γόνιμες! Έπειδή δέ δεν μπορούσαν να μετριασθή ή γονιμότης των, ένασπρη ο αυτοκράτορας στον μάγο Σαλίμ και τον όφτησε να έπρεπε να κόψει. Κι' ο σαρής μάγος του συνέστησε τότε να εγκαταλείψη την πόλη!

Έτσι έκτίζοντο τότε ή πόλις κι' εγκατελείποντο με την έλα-λία που άλλάξει κανείς σήμερα γάντια!

Απ' όλους τους Μεγάλους Μογγόλους ξεχωρίζει ο αυτοκράτορας Σάχ—Ζαχάν, ο όποιος έδωσάμινε κατά τα μέσα του 1600.

Ο αυτοκράτορας αυτός όχι μόνο υπήρξε κατά τη διάρκεια της βασιλείας του να διεξαγωγή νικηφόρων πολέμων και να επεκτείνει ήπεροβλικά τα όρια της αυτοκρατορίας του, αλλά υπήρξε και ένθερμος ήποστηρικτής των καλών τεχνών, των γραμμάτων και των επιστημών. Έκτός τούτων, ο Σάχ Ζαχάν ήταν και φημισμένος ποιητής. Στα τραγούδια του έζημνει τα πολεμικά κατορθώματα των ήρώων της πατρίδος του.

Απ' όλες τις γυναίκες του, ο Σάχ—Ζαχάν άγαπούσε κι' έπαιμισε ξεχωριστά την όμορφη Σουλτάνα Τάξ—Μαχάλ—Μπέγκαν, από την οποία δεν ένωσσε ν' άποχωρισθή κι' όταν ακόμα έκανε ένοσταίσεις.

Η Σουλτάνα αυτή διακρινόταν

Ο Αυτοκράτορας Σάχ-Ζαχάν.

ΠΑΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΑ ΕΞΥΓΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Σεζυγιάς φιλοφρονήσεις:—Δεν μπορώ να καταλάβω, αγαπητή μου, πώς μπορείς να φο-ρής στο κεφάλι σου τα μαλλιά μιας άλλης γυναίκας!—Μήπως και σύ, αγαπητέ μου, δεν φορείς στα πόδια σου τό μαλα... ενός άλλου ζώου; ***

—Άχ! άντρα μου... Κουράστηκα πολύ σήμερα... Είμαι μισο-παμμένη!...—Πάλι μωρό; Ποτέ σου δεν έννοιεις, τέλος πάντων, να τελειώ-νεις με δουλειά!... ***

Χαίρεσάντα:—Παπα δ ι α—Μά τι έχεις σήμερα, σπατά, και πηδάς απ' τη γη σου;—Ο παπας.—Άστα, άστα! Θα παντρεύω σήμερα τό... μεγα-λύρο έχθρο μου! ***

Σύ ξενοδοχείο:—Ο δ ι ε υ θ υ ν τ ή ς.—Γιάννη, έδωσες τό λογαριασμό στον ήνα το πλανού δοματίου;—Ο άποφύκτης.—Μάλιστα, κύριε.—Ο δ ι ε υ θ υ ν τ ή ς.—Μου φαίνεται παράξενο. Τόν άκούω να φερνάει άκάμια!... ***

Μαζεύ φιλαν.—Τι ζών είναι εκείνος ο Κώστας! Δεν μπορεί ν' άσπρη φιλε μου, τό στόμα του χωρίς να πη ψέ-μα, καταπλάσει και ήπεροβλές.—Κι' όμως, τό πορτί άναβόδας μου έλεγε ότι εί-πα ήπεροβας πολύ καθαρός πρέπει. ***

Εκείνος (πρός μία γνωστή του γεροντοκό-ρη)—Λεπτοπής, άπόψε έβλεπα στον ύπνο μου, ότι είς έζημνα σε γάμο! Τι να σημαίνει άραγε τό όνει-ρο αυτό;—Εκείνη.—Σημαίνει, ότι είσθε περισσότερο έ-λπος όταν κοιμάστε, παρά όταν είσαστε ζύπνιος! ***

Κάποιος γιανός πλήττει φοβερά στην έξοχή ο-ποιοσδήποτε.—Ου, άδερφέ, λέει, καλύτερα ν'άλεπτε κι' ή έξοχή και τό καλό της! Δεν έχει κανείς πώς να σκατώσει την όρα του!—Κι' ένας κακεντρέχης σινιάδερός του:—Δεν ής... γράφεις καμιά συνταγή σου; ***

Ο κύριος έρωτά τον νέο ήπερητή του:—Μήπως είσαι παντρεμένος;—Όχι, κύριε. Η γορτσινιάς που βλέπετε στο πρόσωπό μου, έλα από μία ήληνη γάτα!... ***

Ο παπας (στο μακαρή).—Ο μεγαλύτερος έχθρός του άν-θρώπου είναι τό κρασί. Δεν τό ξέρεις, εύλογημέ μου;—Ο μακαρή.—Έπειδή τό ξέρω, γι' αυτό κι' εγώ άγατάω τό κρασί. Τό έπαγγέλιο μου διαβάσεις, παπά μου, δεν ήλει: «άγα-τάω τις ήχθρούς σας»! ***

Ο μονάχι για τό θάρρος και την άνδρεία που έπεδεικνυε στους ήπεροβλούς πολέμους στο πλευρό του σφεζόγου της, αλλά και για τα καλίστρεα αίσθημά της και τις άγαθοεργίες προς τους ήπεροβ-λούς της.

Στην εκστρατεία του Ντεκάν, ή Σουλτάνα Μπέγκαν πέθανε σ' ο δανάος της βήθσε σε άταρρήρητη θλίψη τον αυτοκράτορα Σαχάν. Έπειδή δέ διακρινόσε ο πόλεμος, διατάξε και την έθαλά-σσειν κι' έτσι έπ' δυό χρόνια που βαστάξε ή εκστρα-τεία εκείνη, την είχε μέσα στη σπηρή του, μη θέλον-τας να την άποχωρισθή. Έγερσε την μετέφερε και την έθαψε στην Άγρα, όπου σώζεται ακόμα τό υπέ-ροχο μαυσωλείο της, σε μία όχθη του ποταμού Ζι-ντα.

Σε τέτοιον πόθος είχε βυθίσει τον αυτοκράτορα ο πόθος της αυτοκρατορίας, ώστε όταν γινώσε στην εκστρατεία του, κλείστηκε σ' άνακτορό του και δεν ήθελε να επικοινωνή με κανέναν επί δυό ολόκληρα χρόνια.

Κατά τό χρονικό αυτό διάστημα, ο αυτοκράτορας συνέθεσε τα όραιότερα τραγούδια του, έμ-πνευσμένα από τον πόνο και την άγάπη προς την ά-ποχωριστή Τάξ—Μαχάλ—Μπέγκαν, την όραία, τη καλή και καλίστρεη...

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ένας φυλακισμένος που έφευρίσκει νέον είδος ηλεκτρικών λαμπτήρων. Πώς ο κατάδικος Νο 1325 των σωφρονιστικών φυλακών της Τεργέστης έγινε διευθυντής μιας μεγάλης έπιχειρήσεως και κάμπλευτος. Πώς έπιασε ή κατάρα ενός Έβραίου. Σαμουήλ ο άφωνος, ο όποιος δεν μίλησε επί 30 έλέκληρα χρόνια. Μία πρωτοφανής έγχείρησις, κτλ.

Στις σωφρονιστικές φυλάκες της Τεργέστης λειτουργεί ολόκλη-ρο εργοστάσιο κατασκευής ηλεκτρικών λαμπτήρων. Στο εργοστάσιο αυτό εργάζετα και κάποιος Έβραίος Μπελλότι, μηχανικός ηλεκτρο-λόγος, καταδικασμένος σε πενταετή φυλάκιση.

Ο μηχανολόγος, λοιπόν, αυτός έφεινε πρό καιρούς μία νέα μέθοδο κατασκευής λαμπτήρων, οι όποιοι, χάρις στην έφευρήσει του, θα στοιχίζουν πολύ φτηνότερα από τούς.

Ο Μπελλότι πήρε άμέσως τό σχετικό δίπλωμα έφευρετήρας κι' έπειτα άπευθύνθηκε σ' όλους τους ιδιοκτήτες των Ιταλικών ερ-γοστασίων κατασκευής ηλεκτρικών λαμπτήρων, προσφέροντας σε πλειοδοσία την έκμετάλλευσή της έφευρεσέως του.

Μολονότι του προσεφέρθησαν καλοσσαιά ποσά για την έξαγορά της, ο Μπελλότι προτίμησε να την παραχωρήσει σ' ένα μεγάλο ερ-γοστάσιο του Τουρίνου, στο όποιο προσελήφθη ως συνεταιρός.

Έτσι, ο ίπ' άρμόδην 1825 κατάδικος των φυλακών της Τεργέ-στης διευθύνει μέσ' απ' τό κελλί της φυλάκης του τις έγργασίες της έταιρείας του, ή όποια, χάρις στην έφευρήσει του, κερδίζει καθημε-ρινώς τεράστια ποσά. Όταν δέ μετά δεκατέντε μή-νες ο Μπελλότι θ' άποφυλάσσθθ, θα βρεθή κάποιος άρεκτών έκατομμύριον λιρετών.

Πρό ήμερών πέθανε στη Νταργινόβα της Βου-δαπέστης ένας Έβραίος όνόματι Σαμουήλ Φρόμιερ, πασίγνωστος με τό παρατσούκλι «Σαμουήλ ο άφο-νος».

Ο Έβραίος αυτός επί τριάντα ολόκληρα χρόνια δεν άνοιξε ούτε μία φορά τό στόμα του για να μι-λήσει. Η μακροχρόνια αυτή βουδαμία του ήταν ά-ποτέλεσμα ενός όρκου: Πρό τριάντα χρόνων ο Φρόμιερ, άκού μάλιστα μία μέρα με τη γυναίκα του, της εύχήθηκε να καί ζωντανή! Έστερ' από λίγες ήμέρες, κατά σύμπτωση, ενώ ο Φρόμιερ ά-ποσιόσε στη Βουδαπέστη, έπιασε φωτιά τό σπίτι

του και κάπρε ή γυναίκα του μαζί με τα δυό μικρά παιδιά του. Κατάπληκτος για τη σύμπτωση αυτή και θλιμμένος ήπεροβλικά, ο άτυχος Έβραίος συμβουλεύθηκε τον ραββίνο της πόλεως του τι έπρεπε να κάνει για να έξιλειωθή από την άμαρτία που είχε κάνει. Κι' ο ραββίνος του έπέβαλε να μη βγάλει κατά μιλία απ' τό στόμα του ως ότου να πεθάνει. Κι' ο Φρόμιερ άτόμινε βουδός μέχρι θά-νάτου.

Οι μεγαλύτεροι έχθροι των ταυρομαχών της Ισπανίας υπήρξαν άνέκαθεν οι Πάσας.

Τον 16ο αιώνα ο Πάσας, με μία βούλα του όριζε ότι θα ή-σαν άφορισμένοι οι θεαταί και οι παίκτες των ταυρομαχών. Έ-στερ' από όχτ' χρόνια όμως, ο Πάσας Γεργόριος 18ος, περπά-νος υπό του βασιλέως Φίλιππου Β', περιόρισε τον άφορισμό μονάχα στους κληρικούς. Μά άργότερα πάλι, ο Σίξτος 5ος κατήχησε τό άγριο αυτό έθιμο, λέγοντας ότι δεν μπορούσαν να όνομαστούν Χρι-στiani οι άνθρωποι που έθοναζόνται με τις ταυρομαχίες.

Τελειντά, οι φιλόδοξοι όργανισμοί της Έδρατης έζησαν και πάλι την επέμβαση του Πάσας για την κατάργησι των ταυρομαχών. Πρόκειται να καταργηθή λοιπόν τό όραίο αυτό έθιμο; Να δούμε...

Στό Δημοτικό νοσοκομείο της Ρώμης έγινε πρό λίγων μηνών μία πρωτοφανής πράγματι έγχείρησις σ' ένα παιδάκι, του όποιου τη μήτηρ είχε φάει ένας έξαγορισμένος σκύλος.

Ο πατέρας του μικρού, ο όποιος με ήμερα δέ του έβλεπε, ότι τό παιδί του θα έμινε οίστροπια παρανοσηλωμένο σ' όλη του τη ζωή, τό πήρε άμέσως μετά τό άτύχημα και τό όδήγησε στο Δημοτικό νοσοκομείο, για να του προσκομίσθουν την πληγή του.

Έπει όμως ο διάσημος γεωφύργος καθηγητής του Πανεπιστημίου Ρώμης κ. Ροσσόλι, άκού των έξη-τάσε, είπε στον πατέρα του ότι μπορούσε να τον βάλει καμφορά μύτη, αντί να τον άφανε να κόψει τό μεγάλο δάχτυλο του ενός ποδιού του! Ο ήπιός πατέρας, στην άπελάτα του, δέχτηκε εύχαρίστως. Τότε ο καθηγητής γεωφύργος έκοψε τον μεγάλο δά-χτυλο του άνατρεού ποδιού του παιδιού και τον κέλι-λησε στη θέση της μύτης, άκού προσγειμένος έκαμε τις άναγκαίες τομαποτήσεις στο σώμα του αυτό έθιμο, για να πάψει τό σπασμό που ήθελε.

Η έγχείρησις επέτυχε κι' ο μικρός έχει σήμερα κανονικότητα μύτης.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Η ΝΕΡΑΤ' ΔΕΣ

ΙΒ' (Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
—Με το μπαρόν, κ' ο νοματάρχης, τσίφρε ο 'Ανάκτος. Τις κομπούρες έμεις δεν τις κρατάμε για σαβούρα, άδελφές!...
—Ρωτάω γιατί πρέπει να διευκρινισθώ ή υπόθεσις καταλειπώς. Έννοεί;
—'Αι' έννοω βέβαια.
—Μην έπεσε από το δέντρο γιατί έλχεσ παρακαί;
—Δεν έλα και παρά μονάχα το συνηθισμένο.
—Πού είνε το συνηθισμένο;
—Πέντ' έξη εκατοστάκια (εκατοσταράκια).
—Το πίνουμε και δεν μάς πίνει, κ' ο νοματάρχης, πετάχτηκε και έλε ο 'Ανάκτος. Και το πίνουμε με τ' λεφτά μας.
—Ο ένοματάρχης δεν του απάντησε. Έξακολούθησε να ρωτάει τόν απαντώντα.
—Ξαναπήγες άλλοτε πρὸς τὰ εκεί;
—Μιά φορά πὸν πήγαμε μαζί με τὸν 'Ανάκτο να κύνουμε μιά έξοσούλα για τὴν Τράπεζα, στού Μπαρόνα-Χρήστου τὴν καλύτερα.
—Είδατε τίποτα τὸ ύποπτο εκεί κοντά;
—'Ηταν κάποιος σὲ μιά καλύβα κ' ήθελε νὰ μὰς κάνει λιγάκι τὸν άντάμην, τὸν κάργα, μὰ τὸν ξοφλήσαμε πὶ και φί!
—Ξανακουσες νὰ βγαίνον

φαντάσματα στο χωριό;
—Καμμιά φορά βγαίνουν στὰ πλουσιάρια, γιά... δούλες!...
—Μάλιστα, γιατί επέφτει λίγος, βλέπεις, στὴς κυράδες, ξαναπετάχτηκε και έλε ο 'Ανάκτος, κ' έστριψε με σημασία τὸ μουντάκι του.
—'Η υπόθεσις δεν διεφωτίζετο διόλου.
—'Υπάρχουν στὸ μοναστήρι θηλυκά; Ξαναρώτησε ὁ ένοματάρχης.
—Κότες, προβατίνες, αρίδες, απάντησε ὁ 'Απίκραντος.
—Καὶ φοράδες, έπροσθεσε ὁ 'Ανάκτος.
—Απὸ τὸ φράγχο σχολεῖο έρχονται κορίτσια εδὼ πέρα, ἢ καλονήσιες;
—Αὐτὲς πᾶνε στὴ χώρα. Τὶ νὰ κάνουν εδὼ;
—Απὸ ποῦ φωνάζει τὸ φράγχο σχολεῖο;
—Τί; Γαμπροῦς;
—'Οχι, λαχανικά, ντομάτες, κρέας, ὅτι τοῦ χρειάζεται, τέλος πάντων.
—Απὸ τὴ χώρα. Έχουν ἕνα ἀμείζονα και πᾶνε κάθε πρωί.
—'Οχι, γιατί εβραμαίε μπαρούτι; Μήπως θὰ τίς σκοτώνανε;
—'Οχι, θὰ τίς... ἀμείγαμε! Έχει λεβέντες τὸ χωριό, δεν έχει ενοχλητικὲς-σοῦδιας.
—Δηλαδή;
—Εἰμαστε ἄντρες δηλαδή εδὼ, δεν εἰμαστε ἀκούσιμα ξυρισμένα, με κλατεῖα παντελονάκια, σὰν τὸ φουστάνι τῆς μαμῆς!...
—'Η υπόθεσις δεν διαλευκνόνταν διόλου!...
—Ο ένοματάρχης ανέβαλε για τὴν ἄλλη μέρα νὰ πάρη και συμπληρωματικὴ κατάρθεσι. Έντομεταῦν σκέφτηκε πὸς δεν θὰ ήταν ἡ σήμε νὰ κάμῃ μιά ἀναγνώρισι στὸ μέρος.
Και πῆγε ἐκεῖ μόνος του ἕνα πρωί.
Πρωτὴν χαρά, δροσιά, νερά πὸν κελλάρειαν παίζοντα με δέντρα και περικοκάδες. 'Υγρὴ μοσχολιά φυτῶν, φύτρα νὰ πὸν ξωγο-νοῦσε τὸ νερό, κάτι τι τὸ εὐφρόσυνο, τὸ νεανικό και δροσερὸ ἔπνεε ἀπὸ παντοῦ. Πουλάρια κελαῖδουσαν στὰ κλαριά. Πόθοι γέμιζαν τὸν ἀνθρώπινον τὴς καρδιάς. Κι' ὁ πὸν πεζὸς γινόταν ἐκεῖ ποιη-τὴς, κ' ὁ πὸν γέρος σκοτούσε, σὰν νὰ ήταν παιδί. 'Η ζωὴ ή νεότης, ή ἀγάπη κ' ή χαρὰ πῆγαν ἀπὸ παντοῦ, κ' ἄλλαξαν τὸν πρωῒ-τὸν ἐπισκέπτη, Σωστὸ βασιλεῖο τῶν ζω-τικῶν, ἀληθινὸ δέντρο νυμφῶν και νεογ-ιδῶν.
Ο ένοματάρχης, δοο ένοματάρχης κ' ἂν ήταν, στάθηκε για νὰ θαυμάση. Αισθάνοντα τὴν ποίησι και τὰ κομμάτια τῆς χωροφυλακῆς, ἀπὸ ἀντανάκλουν τὸν ἦμο. Ο ένοματάρ-χης λοιπὸν συγχωρήθηκε ἀπὸ τὸ περιβάλλον και στάθηκε για μιά στιγμὴ ρεμβάζοντας.
Και τοῦ φάνηκε τότε, ἀγνωστον ἀπὸ ποιά δυνάμη ὑπέρτερη, ὅτι ἔξωθεν ἐκείνη ή σημε-ρινὴ του ὑπόστασι, ὅτι ή στολή του με τὰ

γαλόνια τὰ λευκά και τὰ κολλὰ κομμάτια τὰ ἐπαρρηγομένα, ἔπνεε στήθε ἀπὸ πάνω του και χάθηκε μέσα στὴς πρῶνιες τὴς ἄγης, κ' ἐ-στὴ θέσι του δεν ἀπόμεινε τίποτ' ἄλλο ἀπ' αὐτόν, παρά ἕνα μικρὸν καλὸν καὶ ἄνθρωπο, ὅπως ἦταν στὸ χωριὸ του μικρός...
Και μαζί μ' αὐτόν ἄλλαξαν και τὰ δέντρα — πίσω μου σ' ἔχω, Σατανά! — ὁ λόφος, ὁ δρόμος, τὸ ποτάμι... Ἀλλάξε ακόμα κ' ἡ ἀποστολή του ἐκεῖ πέρα. Δεν πα-ραμόνευε πια ἐκεῖ ὁ ένοματάρχης τὴς ὑποπτες ἐμφανίσεις ξωτικῶν, ἀλλὰ τὸ μικρὸ παιδάκι τῆς πα-λῆς του καταστάσεως, δταν κρυ-φοντάζε τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ πὸν κατέβαιναν νὰ πλύνουν. Κι' ἔ-δλεπε πάλι τώρα, ὅπως μιά φορά, κνήμες φοδοκόκκινες σὺν χαραι-γῇ, μεσοφούστανα νὰ φουσκώνουν ἀπ' τὸν ἄερα, ἔβλεπε ἀπρηγοει-μένες καμπυλότητες πὸν τοῖφε-ραν μιά ἑλπί τοῦ μυαλοῦ, τοῦ πα-ρέλσαν τὸ σῶμα και τοῦ ἔλυνον τὴν ὑπερῆ.

Και νὰ τώρα ή Μυ-δάλο τοῦ Χριστοδουλά-κη, τοῦ Δημοκροστοῦ, ή γλυκεῖα και δροσερὴ κοπέλλα, σὺν μίλῳ πρωῒνῳ, ή ζωνηρὴ και παγνιάρικα σὺν ῥυτίτι, πὸν κυττάζοντα ἀναμεταῦ τους με ἀπελπισία και ἀπό-—ὁ Πανάγος ὁ μικρός ἦταν καλὰ κομμένος — φήμι-αριφ-φριφ — ὅ, πὸς ἔλαμπε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ ἄσπρο τὸ κορμί, τὶ γὰρ ἦταν ἐκεῖνο πὸν χύθηκε στὸ ποτάμι — κ' ἔ-πεσε νὰ κολυμπήσει στὸ ρέμα.

Γλῆκανε ὁ κόσμος τότε, γλῆκανε τὸ νερό, ζο-ροσαν τὰ δέντρα κ' ή πέτρες και τὰ κρόκαλα τοῦ ποτα-μῆ. Μι ῥιχνοντας τὴ βοή ματιά του στοὺς γλῶσσος κ' ἀμύλητος, πὸν κυττάζοντα ἀναμεταῦ τους με ἀπελπισία και ἀπό-—ὁ Πανάγος ὁ μικρός ἦταν καλὰ κομμένος — φήμι-αριφ-φριφ — ὅ, πὸς ἔλαμπε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ ἄσπρο τὸ κορμί, τὶ γὰρ ἦταν ἐκεῖνο πὸν χύθηκε στὸ ποτάμι — κ' ἔ-πεσε νὰ κολυμπήσει στὸ ρέμα.

Στὴ θέα του ὅμως ἕνα ξεφωγητὸ τρομαρὸς ἀνίστα-το.
—'Α!...
—'Ενα ξεφωγητὸ πὸν τάραιζε ὅλη τὴν μαγεμένη ἐκείνη ἀπόμνησι σιωπῆ και ἡσυχία.

Καὶ τότε ή Μυδάλο, τὸ ποτάμι, τὸ χωριό, σὺν τὰ κο-ρελίστηκαν ἀπὸ τὴ διαπεραστικὴ φωνή, ἔλα ἀκούσιμα χάρησαν κ' ἔδωσαν, κ' ἔμεινε πάλι ὁ Πανάγος ὁ ένο-ματάρχης στὴ θέσι του, ἐμπρὸς στὸ ποτάμι τὸν ἔβλεπε ἀπὸ τὸν νεοαῖδῶν, στὸ περιεργὸ ἐκεῖνο φάσμα τὸν νεῖον, τὴς πρῶνιες ἀπὸ τὸν γαλῶνιον ἄχνων, τὸν δεικνὸν και τὸν ἡλικιὰ τῆς φαντασίας φαντασιώσαν.

Εκκίνησε τὸ κεφάλι του σὺν ἑλπίσινος για νὰ σιπῇ τὴν τα μάτια του, τ' ἀνοιγόκλεισε δυο-τρεις φορές και διασηφίσε:
—Νεραῖδοπαρήκη! Κακὸ ποῦταθα, ὁ ἔρμος!
—'Αλλὰ δεν εἶχε νεραῖδοπαρήκη.

Τὴν πρῶτὴ ἐκείνη φωνή, πὸν τοῖκοψε στὴ μέση τὸ δεικνὸν σὺν ἑ-κοπο μαχαίρι, διαδέχτηκαν, σὺν ν' ἀπάντησαν στὴν πρῶτὴ αἰ-δυο-τρεις φωνές. Καὶ τότε εἶδε ὁ Πανάγος δια τὰ μάτια τὰ ῥυτί-και τίς ἀντανάκλσεις τοῦ νεροῦ, νὰ παίρνουν μορφή και σῶμα, νὰ μετασχηματίζονται σὲ γυναικεῖα κάτασπρα κορμιά, δακρυ σὺν τὸν νε-ρι, κ' ἔντρομα νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ νερό, νὰ κρύβονται στοὺς ῥυ-θμῶνους και νὰ χάνονται, νὰ γίνονται καλὸς. Κι' ἀμέσως ἔπειτα πα-ρουσιάστηκε ἕνα μαῖορο πρᾶγμα πὸν με ὀμρὴ μεγάλῃ ἡμῶς ὁ ε-γοισιόουρνον, χύθηκε μέσα στὰ δέντρα και τὰ χαμῶλαδα, ποδῶντες τὸν βέγγες, θάμνους και καλάμια και χάθηκε ἐκεῖ, ὅτι κ' ὁμητικὸ μέσα στὰ πὸν βαθύ και ἰ-σμερὰ τοῦ δάσους μέρη!...

Ἦταν γεγονὸς λοιπὸν πὸς ἦταν τὸ μέρος στοχευμένο;

Καὶ τότε θυμῆθηκε ὁ Πανάγος παραδοῖς, για νεράδες, πὸν τίς ἀκούγε σὺν ἦτον ἡ-κρός, για τὸ μαντήλι τοῦς τὸ μαγα, πὸν ἡ-ποιος τὸ πάρε γίνεται ἀγέντης και κνή-τους, για τὸν πλοῦτο πὸν σκορῶν για τὸν τὰ πᾶρον πίσω, για τίς ὑποσχέσεις πὸν δύναν-και τὴν ὑπόταγι πὸν δεικνὸν. Κι' σὺν αὐ-τῇ ἡλθε ὁ ποτηρὸς Πελοποννήσος, με τὴν πο-πορικὸ τὸ κενεῖμα, σκέφτηκε ὅτι θὰ ήταν κα-ἐπιχειρήσις καλὴ αὐτὴ, νὰ πάρη δηλαδὴ τὴν νεοαῖδῶν τὰ μαντήλια και νὰ τοὺς τὰ ἐπισφ-ψη ἀντὶ γεγενίας ἀμωδῆς.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

Γδύθηκε κ' ἔπεσε νὰ κολυμπήσει στὸ ρέμα...

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΦΤΩΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΙΝΑ

TOY EMILE ZOLA

Η Δευτέρα τὸ πρωί, πὸν πᾶνε οἱ ἐργάτες στὸ ἐργοστάσιό τους νὰ δουλέψουν, τὸ βοί-σκουν θεόλειστο και μουγκό. 'Η μηχανὲς του βοῦδες, ή μεγάλες ρόδες τὸν ἀκίνητες, και βαρεῖα μελαγχολία ἀπλώνεται παντοῦ...
Σταμάτησε διότι τὸ βοῦδῖμα τῆς τι-μας και ἄγας, μὰ και τραχεῖας δουλειᾶς, οἱ παλμοὶ τῆς καρδιάς τοῦ γίγαντα αὐτοῦ, πὸν λέγεται «ἐργοστάσιος», σταμάτησαν κ' αὐτὸ για πάντα...

Στὴν πόρτα τοῦ ἐργοστασίου, ἕνας φλι-μένος ἀσφυκτικῶς κύριος, με ἀγαθὸ και παρὰ ὅρος στὸ πονεμένο πρόσωπό του, ἔει ἀγά, με ὑπόκληρη φωνή, στοὺς συναγ-μένους ἀνήνοχα περὸστὰ του ἐργάτες:
—Παιδιά μου... Δεν ἔχει δουλειὰ γιά... για λίγον καιρό, τέλος πάντων... Σταμάτη-σαν ή παραγγελίες... Κ' ἀπὸ παντοῦ τοῦ γοῦρανοι οἱ πελάτες, ἑπτόντας νὰ τοὺς στεί-λω τὰ μὲν ἀπ' ὅσα ἀρχικῶς παράγγελλαν...

Αὐτὸς ὁ δεξιόμορος πὸν λογαριαζα νὰ βγάλω τίς μαῖες τοῦλάχιστον ἡμέρες μου, με χαντάκωσε ὁλό-τελα... Μαροστὰ μου στέκει τὸ τρομαχτικὸ φᾶ-σμα τῆς τελειωτικῆς καταστροφῆς μου... Πρὸ-ς νὰ σταματήσω για λίγον καιρό τίς δουλειές μου...

Μαῖα λίγο, βράζοντας ἕνα στεναγμὸ βαθύ ἀπ' τὰ γέφυρά του στή-θος. Μι ῥιχνοντας τὴ βοή ματιά του στοὺς γλῶσσος κ' ἀμύλητος, πὸν κυττάζοντα ἀναμεταῦ τους με ἀπελπισία και ἀπό-—ὁ Πανάγος ὁ μικρός ἦταν καλὰ κομμένος — φήμι-αριφ-φριφ — ὅ, πὸς ἔλαμπε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ ἄσπρο τὸ κορμί, τὶ γὰρ ἦταν ἐκεῖνο πὸν χύθηκε στὸ ποτάμι — κ' ἔ-πεσε νὰ κολυμπήσει στὸ ρέμα.

Γλῆκανε ὁ κόσμος τότε, γλῆκανε τὸ νερό, ζο-ροσαν τὰ δέντρα κ' ή πέτρες και τὰ κρόκαλα τοῦ ποτα-μῆ. Μι ῥιχνοντας τὴ βοή ματιά του στοὺς γλῶσσος κ' ἀμύλητος, πὸν κυττάζοντα ἀναμεταῦ τους με ἀπελπισία και ἀπό-—ὁ Πανάγος ὁ μικρός ἦταν καλὰ κομμένος — φήμι-αριφ-φριφ — ὅ, πὸς ἔλαμπε ὁ τόπος ἀπὸ τὸ ἄσπρο τὸ κορμί, τὶ γὰρ ἦταν ἐκεῖνο πὸν χύθηκε στὸ ποτάμι — κ' ἔ-πεσε νὰ κολυμπήσει στὸ ρέμα.

Στὴ θέα του ὅμως ἕνα ξεφωγητὸ τρομαρὸς ἀνίστα-το.
—'Α!...
—'Ενα ξεφωγητὸ πὸν τάραιζε ὅλη τὴν μαγεμένη ἐκείνη ἀπόμνησι σιωπῆ και ἡσυχία.

Καὶ τότε ή Μυδάλο, τὸ ποτάμι, τὸ χωριό, σὺν τὰ κο-ρελίστηκαν ἀπὸ τὴ διαπεραστικὴ φωνή, ἔλα ἀκούσιμα χάρησαν κ' ἔδωσαν, κ' ἔμεινε πάλι ὁ Πανάγος ὁ ένο-ματάρχης στὴ θέσι του, ἐμπρὸς στὸ ποτάμι τὸν ἔβλεπε ἀπὸ τὸν νεοαῖδῶν, στὸ περιεργὸ ἐκεῖνο φάσμα τὸν νεῖον, τὴς πρῶνιες ἀπὸ τὸν γαλῶνιον ἄχνων, τὸν δεικνὸν και τὸν ἡλικιὰ τῆς φαντασίας φαντασιώσαν.

Εκκίνησε τὸ κεφάλι του σὺν ἑλπίσινος για νὰ σιπῇ τὴν τα μάτια του, τ' ἀνοιγόκλεισε δυο-τρεις φορές και διασηφίσε:
—Νεραῖδοπαρήκη! Κακὸ ποῦταθα, ὁ ἔρμος!
—'Αλλὰ δεν εἶχε νεραῖδοπαρήκη.

Τὴν πρῶτὴ ἐκείνη φωνή, πὸν τοῖκοψε στὴ μέση τὸ δεικνὸν σὺν ἑ-κοπο μαχαίρι, διαδέχτηκαν, σὺν ν' ἀπάντησαν στὴν πρῶτὴ αἰ-δυο-τρεις φωνές. Καὶ τότε εἶδε ὁ Πανάγος δια τὰ μάτια τὰ ῥυτί-και τίς ἀντανάκλσεις τοῦ νεροῦ, νὰ παίρνουν μορφή και σῶμα, νὰ μετασχηματίζονται σὲ γυναικεῖα κάτασπρα κορμιά, δακρυ σὺν τὸν νε-ρι, κ' ἔντρομα νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ νερό, νὰ κρύβονται στοὺς ῥυ-θμῶνους και νὰ χάνονται, νὰ γίνονται καλὸς. Κι' ἀμέσως ἔπειτα πα-ρουσιάστηκε ἕνα μαῖορο πρᾶγμα πὸν με ὀμρὴ μεγάλῃ ἡμῶς ὁ ε-γοισιόουρνον, χύθηκε μέσα στὰ δέντρα και τὰ χαμῶλαδα, ποδῶντες τὸν βέγγες, θάμνους και καλάμια και χάθηκε ἐκεῖ, ὅτι κ' ὁμητικὸ μέσα στὰ πὸν βαθύ και ἰ-σμερὰ τοῦ δάσους μέρη!...

Ἦταν γεγονὸς λοιπὸν πὸς ἦταν τὸ μέρος στοχευμένο;

Καὶ τότε θυμῆθηκε ὁ Πανάγος παραδοῖς, για νεράδες, πὸν τίς ἀκούγε σὺν ἦτον ἡ-κρός, για τὸ μαντήλι τοῦς τὸ μαγα, πὸν ἡ-ποιος τὸ πάρε γίνεται ἀγέντης και κνή-τους, για τὸν πλοῦτο πὸν σκορῶν για τὸν τὰ πᾶρον πίσω, για τίς ὑποσχέσεις πὸν δύναν-και τὴν ὑπόταγι πὸν δεικνὸν. Κι' σὺν αὐ-τῇ ἡλθε ὁ ποτηρὸς Πελοποννήσος, με τὴν πο-πορικὸ τὸ κενεῖμα, σκέφτηκε ὅτι θὰ ήταν κα-ἐπιχειρήσις καλὴ αὐτὴ, νὰ πάρη δηλαδὴ τὴν νεοαῖδῶν τὰ μαντήλια και νὰ τοὺς τὰ ἐπισφ-ψη ἀντὶ γεγενίας ἀμωδῆς.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

τὴν κοῦφρασι...

Τὸν θεοῖσι ὁ βορορῆς, μὰ ὁ ἐργάτης δεν τὸν νοιάζει. Αὐτοσασμέ-νος χιονιστροβόλος τὸν σιραβάνει, μὰ τὸ μυαλό του δεν ἀνησυχεῖ γι' αὐτό. 'Οχι!...

Τὸ μυαλό του εἶνε ἀποροφρημένο ἀπ' τὴν θλίβερὴ και φρικτὴ σκέψι-πὸς ξαναγυρᾷ κ' αὐτὴ τὴν βραδιά στὸ σπίτι του, δίχως δουλειὰ και δίχως ψωμί.

'Η πείνα θροναστῆκε στὸ σπιτικό του!...
—'Απὸ λίγες μέρες τώρα ἔλειψε ὁλότελα και τὸ ψωμί ἀκόμα. Τα παιδάκια τοῦ κλαῖνε και φωνάζουν ὀλημερίς:
—Μητέρα, ψωμί!...

'Η γυναῖκα του, τριάντα χρόνων στὰ ἀνέμερα καὶ βιβλία, μὰ ἔξην-τα στὴν πραγματικότητα, τὴν ἀμείλικτὴ τῆς στεφμένης ζωῆς, ἀσχη-μῆ, ἀναμῆλῆρα, κίτρινη σὺν μαρομένη και βορμαρῆ πεπονάρλου-δα, κορελιάρια, με κατάρια δίχως σῶλες στὰ κοκαλιάρικα και οκε-δρωμένα πόδια τῆς, ξεροκαταπίνει κάθε τόσο λιγομένη ἀπ' τὴν πείνα, και βγαίνει, κάθε τόσο πάλι, στὴν ἐξώπορτα τῆς χαμοκῆλας τῆς, παραγμένη ἀπὸ μιά κρυφὴ ἑλπίδα...

Μήπως...
Μήπως βρῆκε δουλειὰ ὁ ἄντρας τῆς ἐπὶ τέλους;...

Κάποτε φτάνει κ' αὐτὸς, πὸν σκαφτός, πὸν καμπούρης, πὸν μαρο-μένο ἀπὸ χρεῖς. Βουκόλας τῆς πείνας! Φάντασμα, στοιχειὸ τοῦ θαν-τοῦ του. Τοὺς ὑποσχέθηκε σπίτι, τὸ πρωί, πὸς σίγουρα τὸ μεσημέρι θ' ἀνέθαν ψωμάκι ή μωδιασμένους ἀπ' τὸ καθηστὸ μασέλλες τῆς γυ-ναίκας του και τὸν παιδιὸν του...

Μὰ τώρα...
Τώρα ἥθε το βράδι, ἀπὸ πέρασε ἄδικα τὸ μεσημέρι. 'Ο πατέρας γυρῶσε. Κ' ή φλυμένη του ματιά δίνει τὴ φρικτὴ ἀπάντησι στὰ θολὰ ἀπ' τὴν ἀγωνία μάτια τῆς γυναίκας του, πὸν τὸν ρωτᾷ με λαχάρια, λῆς και εἶνε κρεμασμένη ή ζωὴ τῆς ἀπ' τὰ χεῖλη του:

—Δεν βρῆκες δουλειὰ; Δεν ἔφε-ρες ψωμί; Φτωχέ μου ἄντρα!... Τί θὰ πῆς, Θεέ μου, στὰ παιδιά;... Τί ἱστορία θὰ πλᾶσης πάλι με τὸ μυαλό σου, για νὰ τὰ κάνης νὰ σοπᾶσαι;... Θερίστηκαν ἀπ' τὴν πείνα τὸς μέ-ρες... Πὸς θὰ μῆς μέσα;... Πὸς θὰ σ' ἀντικρύσουν;... Καὶ πὸς θὰ τ' ἀντικρύσης;... Τί θὰ τοὺς πῆς, Θεέ μου;...

'Ο ἐργάτης, ὁ ἄντρας τῆς, τὴν κυ-ταίει βοῦδες. Μιὰν δεν βγαίνει ἀπ' τὸ στόμα του. Σκῶντας τὸ κεφάλι του ἀκόμα πὸν πᾶν, σὲ σημείο πὸν τὸ ἄσπρο πᾶν σῶνον του ν' ἀκούματῃ στὸ βαθυνὸ του στήθος, παραμερῆζει με τὸ ἄπνο χεῖρ του τὴν γυναῖκα του και δρασκελῆζει με ἀποσπάσει τὸ να-τοῦ τῆς ἐξώπορτας...

III
Γιὰν στὸ δίχως κρόδονα κοιμο-ποδῶρο μαγαζάκι, εἶνε στρωμαμένο τὸν παγωμένο βορφο τοῦ σκακκῆ τοῦς, μὰ ή ὕδα τὰ κάνει νὰ τὴ νομῆς κυρωμένη, κ' ἀπλώνει τὰ ἑλπίσινος και κῶκινος ἀπ' τὸ κρύο χροάκια τοῦς, ἑπτόντας νὰ ἑσταθῶν.

—'Αλλοτε φοβόντουσαν σὺν ἑῖναν μονάχα τοὺς. Τώρα, κ' αὐτὰ δεν ἔξουν τί ἔχουν. Ἐσθιαε ὁ φόβος μέσα τοὺς ἀπ' τὴ σιωπὴ και θᾶναε και κῶρως ή πείνα. Σιγασμονοῦρῶν ἀναμεταῦ τοὺς:
—Τί ἔγινε ἡ μητέρα μας;
—Τί ἔγινε ὁ πατέρας και δεν γυρῶσε ἀκόμα;
—Λεῖπει ὅλη μέρα... Ψάχνει για ψωμί.
—Θὰ φῆρη;...
—Θὰ φῆρη τάχα;...

Τὸ κλεισμο τῆς ἐξώπορτας σταματεῖ τὸν ἀπαρῆκτο διάλογο. 'Η ξεροβαλῶμενος πλάτης τῆς αἰλῆς ἀνασηκνόνται ἀπ' τὰ διατα-κτικὰ βήματα τὸν γονεῶν, και ξαναἑφῶνται πάλι ἀπὸτομα στὴς θέ-σεις τοὺς, πᾶντῶντας με βοῦχο τὰ πόδια τοὺς.
'Η πόρτα τῆς χαμορῶας ἀνοίγει και διὰ στοιχειὰ — οἱ γονεῖς — φαίνονται στὸ κατώφλι τῆς. Ἐπὶ-ὀχτὼ ματάκια, ξαναμμένα ἀπ' τὸν κυρετὸ τῆς πείνας, κορφαίνονται στὰ ἀδελφὰ χεῖρα τοὺς, κ' ἀμέσως, ξαναἑφῶνται μηχανικά στὴν κορὰ στήθη τοῦ ὁγαυοῦ ἀπὸ φωτιά και ἔστασι μαγκαλῶν τοὺς... Κ' ἐνὶ ὁ πατέρας ρίχνει μιά ματιά ἀ-κελιπμένη στὴ γυνὴ ἀπὸ ροῦχα κ' ἐπὶ κῶκα μαροῦλια, ψάχνοντας νάβρη κατὶ ληρονημένο μικροαντικείμενο, κατὰλλῳ για τὸ ἀνεχυρο-δανειστήριο, κ' ἐνὶ ή μάνα ἀρῆγεται στὴν πανεμένη ἀγκυλιά τῆς τὸν μαρομένο και κατακτεῖνο Βενιαμῖν τῆς οἰκογενείας, τὸ μεγαλειέρο παιδί τῆς ρωτᾷ με φωνὴ παρανοῦρα και κλαμμένη:

—Γιατί, μανοῦλα μου, με πονεῖ ἐκεῖ τὸ στοιχει;... Μανοῦλα μου, πεινῶ!...

'Ο συγγραφεὺς τοῦ διηγήματος Αἰμίλιος Ζολᾶ, στὴ νεκρὴ-κὴ του κλίνη.

ΣΑΣ ΣΥΝΙΣΤΩ

Νά ωρνετε κάθε πρωί σὲ μισό
ωοτήρι κρύο νερό ἓνα κουταλάκι

ΜΑΓΝΗΣΙΑ Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

Τότε θὰ εἰσθε ἀπρόσβλητοι ἀπὸ τὰς μολυσματι-
κὰς νόσους τῶν ἐντέρων καὶ θὰ διατηρησθε πάντα
ἐν ἀκμῇ καὶ ὑγείᾳ

ΘΑ ΠΑΥΣΟΥΝ αἱ κεφαλαλγίαι, αἱ
ὀξυρεγμίαι, ἡ δυσπεψία καὶ τὸ συνεχές
φούσκωμα, αἱ κακοδιαθεσίαι καὶ αἱ
ζαλάδες, αἱ νευρικοὶ ταραχαὶ καὶ ἡ
καθ' ἑξιν δυσκοιλιότης. κυριωτέρα
αἰτία ὅλων τῶν ἀσθενειῶν

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΑΓ. ΘΑΝΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΘΕΟΔΩΡΟΣ Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ
ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 6 - ΑΘΗΝΑΙ

